Oikeustapauskokoelma

UNIONIN YLEISEN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (laajennettu ensimmäinen jaosto)

13 päivänä joulukuuta 2018*

[21.3.2019 annetulla määräyksellä oikaistu teksti]

Sopimussuhteen ulkopuolinen vastuu – Yhteinen ulko- ja turvallisuuspolitiikka – Iraniin kohdistuvat rajoittavat toimenpiteet – Varojen jäädyttäminen – Kantajan nimen merkitseminen luetteloihin henkilöistä ja yhteisöistä, joihin sovelletaan rajoittavia toimenpiteitä, ja nimen säilyttäminen kyseisissä luetteloissa – Aineellinen vahinko – Aineeton vahinko

Asiassa T-558/15,

Iran Insurance Company, kotipaikka Teheran (Iran), edustajanaan asianajaja D. Luff,

kantajana,

vastaan

Euroopan unionin neuvosto, asiamiehinään B. Driessen ja M. Bishop,

vastaajana,

jota tukee

Euroopan komissio, asiamiehinään F. Ronkes Agerbeek ja R. Tricot,

väliintulijana,

jossa vaaditaan SEUT 268 artiklan perusteella sen aineellisen ja aineettoman vahingon korvaamista, jonka kantaja väittää itselleen aiheutuneen Iraniin kohdistuvista rajoittavista toimenpiteistä ja yhteisen kannan 2007/140/YUTP kumoamisesta tehdyn päätöksen 2010/413/YUTP muuttamisesta 25.10.2010 annetun neuvoston päätöksen 2010/644/YUTP (EUVL 2010, L 281, s. 81), Iraniin kohdistuvista rajoittavista toimenpiteistä ja asetuksen (EY) N:o 423/2007 kumoamisesta 25.10.2010 annetun neuvoston asetuksen (EU) N:o 961/2010 (EUVL 2010, L 281, s. 1), Iraniin kohdistuvista rajoittavista toimenpiteistä annetun päätöksen 2010/413 muuttamisesta 1.12.2011 annetun neuvoston päätöksen 2011/783/YUTP (EUVL 2011, L 319, s. 71), asetuksen N:o 961/2010 täytäntöönpanosta 1.12.2011 annetun neuvoston täytäntöönpanoasetuksen (EU) N:o 1245/2011 (EUVL 2011, L 319, s. 11) ja Iraniin kohdistuvista rajoittavista toimenpiteistä ja asetuksen (EU) N:o 961/2010 kumoamisesta 23.3.2012 annetun neuvoston asetuksen (EU) N:o 267/2012 (EUVL 2012, L 88, s. 1), joilla kantajan nimi merkittiin luetteloihin henkilöistä ja yhteisöistä, joihin sovelletaan rajoittavia toimenpiteitä, ja säilytettiin kyseisissä luetteloissa, antamisen vuoksi,

* Oikeudenkäyntikieli: englanti.

UNIONIN YLEINEN TUOMIOISTUIN (laajennettu ensimmäinen jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja I. Pelikánová (esittelevä tuomari) sekä tuomarit V. Valančius, P. Nihoul, J. Svenningsen ja U. Öberg,

kirjaaja: hallintovirkamies N. Schall,

ottaen huomioon asian käsittelyn kirjallisessa vaiheessa ja 20.3.2018 pidetyssä istunnossa esitetyn,

on antanut seuraavan

tuomion

I Asian tausta

1 Käsiteltävänä oleva asia liittyy sellaisiin rajoittaviin toimenpiteisiin, joiden tarkoituksena on painostaa Iranin islamilaista tasavaltaa lopettamaan ydinaseiden levittämistä edistävä ydinenergia-alan toiminta ja ydinasejärjestelmien kehittäminen (jäljempänä ydinaseiden levittäminen).

2 Kantaja, Iran Insurance Company, joka tunnetaan myös nimellä Bimeh Iran, on iranilainen vakuutusyhtiö.

3 Yhdistyneiden kansakuntien turvallisuusneuvosto hyväksyi 9.6.2010 päätöslauselman 1929 (2010), jolla laajennettiin aikaisemmilla, 27.12.2006 annetulla päätöslauselmalla 1737 (2006), 24.3.2007 annetulla päätöslauselmalla 1747 (2007) ja 3.3.2008 annetulla päätöslauselmalla 1803 (2008) määrättyjen rajoittavien toimenpiteiden soveltamisalaa ja otettiin käyttöön uusia Iranin islamilaiseen tasavaltaan kohdistuvia rajoittavia toimenpiteitä.

4 Kantajan nimi on merkitty Iraniin kohdistuvista rajoittavista toimenpiteistä ja yhteisen kannan 2007/140/YUTP kumoamisesta 26.7.2010 annetulla neuvoston päätöksellä 2010/413/YUTP (EUVL 2010, L 195, s. 39) kyseisen päätöksen liitteessä II olevaan luetteloon.

5 Kantajan nimi merkittiin tämän johdosta Iraniin kohdistuvista rajoittavista toimenpiteistä 19.4.2007 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 423/2007 (EUVL 2007, L 103, s. 1) liitteessä V olevaan luetteloon.

6 Kantajan nimen merkitseminen edellä 5 kohdassa tarkoitettuun luetteloon tuli voimaan päivänä, jona asetuksen N:o 423/2007 7 artiklan 2 kohdan täytäntöönpanosta 26.7.2010 annettu neuvoston täytäntöönpanoasetus (EU) N:o 668/2010 (EUVL 2010, L 195, s. 25) julkaistiin Euroopan unionin virallisessa lehdessä, eli 27.7.2010. Sen seurauksen kantajan varat ja taloudelliset resurssit jäädytetään (jäljempänä varojen jäädyttäminen tai rajoittavat toimenpiteet).

7 Kantajan nimen merkitseminen edellä 4 ja 5 kohdassa mainittuihin luetteloihin perustui seuraaviin seikkoihin:

”[Kantaja] on vakuuttanut useiden sellaisten tuotteiden hankintaa, joita voidaan käyttää ohjelmissa, joita koskevia pakotteita on määrätty [turvallisuusneuvoston] päätöslauselmassa 1737. Vakuutettuihin hankintoihin [kuului] helikopterien varaosia, elektroniikkaa ja tietokoneita ilmailu- ja ohjusnavigointisovelluksineen.”

8 Kantaja pyysi 9.9.2010 päivätyllä kirjeellä Euroopan unionin neuvostoa tarkastelemaan uudelleen neuvostolle toimittamiensa tietojen valossa nimensä merkitsemistä kyseessä oleviin luetteloihin. Lisäksi se vaati saada perustelut nimensä merkitsemiselle riidanalaisiin luetteloihin. Lopuksi se pyysi suullisen kuulemisen järjestämistä.

9 Arvioituaan uudelleen kantajan tilannetta neuvosto säilytti päätöksen 2010/413/YUTP muuttamisesta 25.10.2010 antamallaan päätöksellä 2010/644/YUTP (EUVL 2010, L 281, s. 81) kantajan nimen päätöksen 2010/413 liitteessä II olevassa luettelossa; säilyttäminen tuli voimaan samana päivänä.

10 Kun Iraniin kohdistuvista rajoittavista toimenpiteistä ja asetuksen N:o 423/2007 kumoamisesta 25.10.2010 annettu neuvoston asetus (EU) N:o 961/2010 (EUVL 2010, L 281, s. 1) annettiin, kantajan nimi merkittiin kyseisen asetuksen liitteessä VIII olevaan luetteloon; merkitseminen tuli voimaan 27.10.2010.

11 Neuvosto ilmoitti kantajalle 28.10.2010 päivätyllä kirjeellä, joka annettiin tälle tiedoksi 23.11.2010, että sen jälkeen, kun kantajan tilannetta oli arvioitu uudelleen tämän 9.9.2010 päivättyyn kirjeeseen sisältyneiden huomautusten valossa, kantajaan oli edelleen sovellettava rajoittavia toimenpiteitä.

12 Kantaja kiisti 28.12.2010 päivätyllä kirjeellä neuvoston sitä vastaan huomioon ottamat teot. Voidakseen käyttää puolustautumisoikeuksiaan se pyysi saada tutustua asiakirja-aineistoon.

13 Kantaja nosti kanteen unionin yleisen tuomioistuimen kirjaamoon 7.1.2011 jättämällään kannekirjelmällä, jossa se vaati lähinnä edellä 4 ja 5 kohdassa mainittujen luettelojen kumoamista siltä osin kuin ne koskivat kantajaa. Kanne merkittiin rekisteriin numerolla T-12/11.

14 Neuvosto toimitti 22.2.2011 päivätyllä kirjeellä kantajalle jäsenvaltioiden toimittamista nimen luetteloon merkitsemistä koskevista ehdotuksista peräisin olevat kantajaa koskevat otteet, sellaisina kuin ne ovat kirjeen saatteisiin viitenumeroilla 13413/10 EXT 6 ja 6726/11 merkittyinä.

15 Kantaja kiisti 29.7.2011 päivätyllä kirjeellä uudelleen niiden tosiseikkojen paikkansapitävyyden, joista neuvosto arvosteli sitä.

16 Arvioituaan uudelleen kantajan tilannetta neuvosto säilytti päätöksen 2010/413 muuttamisesta 1.12.2011 antamallaan päätöksellä 2011/783/YUTP (EUVL 2011, L 319, s. 71) ja asetuksen N:o 961/2010 täytäntöönpanosta 1.12.2011 antamallaan täytäntöönpanoasetuksella (EU) N:o 1245/2011 (EUVL 2011, L 319, s. 11) sen nimen päätöksen 2010/413, sellaisena kuin se on muutettuna päätöksellä 2010/644, liitteessä II ja asetuksen N:o 961/2010 liitteessä VIII olevissa luetteloissa; ensin mainittu säilyttäminen tuli voimaan 1.12.2011 ja jälkimmäinen 2.12.2011.

17 Neuvosto ilmoitti kantajalle 5.12.2011 päivätyllä kirjeellä, että siihen oli edelleen sovellettava rajoittavia toimenpiteitä.

18 Kantaja pyysi 13.1.2012 päivätyllä kirjeellä uudelleen saada tutustua asiakirja-aineistoon.

19 Neuvosto toimitti kantajalle 21.2.2012 päivätyllä kirjeellään ”[kantajaan sovellettavien] rajoittavien toimenpiteiden pysyttämisestä 1.12.2011 tehtyyn – – päätökseen” liittyvät asiakirjat.

20 Päätöksen 2010/413/YUTP muuttamisesta 23.1.2012 annettu neuvoston päätös 2012/35/YUTP (EUVL 2012, L 19, s. 22) tuli voimaan päivänä, jona se tehtiin. Sen 1 artiklan 7 kohdalla muutettiin viimeksi mainitusta päivästä alkaen päätöksen 2010/413 20 artiklaa ottamalla käyttöön muun muassa uusi kriteeri, joka koski Iranin hallitukselle annettavaa erityisesti rahoituksellista tukea. Tämä sama kriteeri sisällytettiin Iraniin kohdistuvista rajoittavista toimenpiteistä ja asetuksen N:o 961/2010 kumoamisesta 23.3.2012 annetun neuvoston asetuksen (EU) N:o 267/2012 (EUVL 2010, L 88, s. 1) 23 artiklan 2 kohdan d alakohtaan.

21 Kun asetus N:o 267/2012 annettiin, kantajan nimi merkittiin edellä 7 kohdassa mainituista syistä kyseisen asetuksen liitteessä IX olevaan luetteloon (jäljempänä – yhdessä päätöksen 2010/413, sellaisena kuin se on muutettuna päätöksellä 2010/644, liitteessä II ja asetuksen N:o 961/2010 liitteessä VIII olevien luettelojen kanssa – riidanalaiset luettelot); merkitseminen tuli voimaan 24.3.2012.

22 Unionin yleisen tuomioistuimen kirjaamoon 4.6.2012 toimittamallaan kirjelmällä kantaja mukautti asiassa T-12/11 esittämiään vaatimuksia siten, että ne koskevat pääasiallisesti kaikkien riidanalaisten luettelojen kumoamista kantajaa koskevalta osin.

23 Unionin yleinen tuomioistuin kumosi 6.9.2013 antamallaan tuomiolla Iran Insurance v. neuvosto (T-12/11, ei julkaistu, EU:T:2013:401) riidanalaiset luettelot kantajaa koskevalta osin sen perusteella, ettei niitä tukevaa näyttöä ollut esitetty. Koska kyseisestä tuomiosta ei ollut valitettu, siitä tuli lopullinen ja oikeusvoimainen.

24 Neuvosto pysytti Iranin hallitukselle annettavaa erityisesti rahoituksellista tukea koskevan uuden kriteerin perusteella kantajaan sovellettavat rajoittavat toimenpiteet päätöksen 2010/413/YUTP muuttamisesta 15.11.2013 antamallaan päätöksellä 2013/661/YUTP (EUVL 2013, L 306, s. 18) ja asetuksen N:o 267/2012 täytäntöönpanosta 15.11.2013 antamallaan täytäntöönpanoasetuksella (EU) N:o 1154/2013 (EUVL 2013, L 306, s. 3). Nämä säädökset tulivat voimaan 16.11.2013 eli päivänä, jona ne julkaistiin Euroopan unionin virallisessa lehdessä.

25 Kantaja nosti kanteen unionin yleisen tuomioistuimen kirjaamoon 29.1.2014 jättämällään kannekirjelmällä, jossa se vaati siihen sovellettavien rajoittavien toimenpiteiden pysyttämistä koskevien 15.11.2013 annettujen säädösten kumoamista. Kanne merkittiin rekisteriin numerolla T-63/14.

26 Unionin yleinen tuomioistuin antoi 3.5.2016 tuomion Iran Insurance v. neuvosto (T-63/14, ei julkaistu, EU:T:2016:264), jolla se hylkäsi kanteen ja velvoitti kantajan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

27 Kantaja esitti 25.7.2015 päivätyllä kirjeellään neuvostolle alustavan vaatimuksen vahingon, jonka se väittää itselleen aiheutuneen täytäntöönpanoasetuksen N:o 668/2010 ja päätöksen 2010/413 mukaisesti toteutetuista rajoittavista toimenpiteistä, korvaamiseksi. Neuvosto ei vastannut tähän kirjeeseen.

II Oikeudenkäynti ja asianosaisten vaatimukset

28 Kantaja on nostanut nyt esillä olevan kanteen unionin yleisen tuomioistuimen kirjaamoon 25.9.2015 toimittamallaan kannekirjelmällä. Asia siirrettiin unionin yleisen tuomioistuimen ensimmäiselle jaostolle, koska se liittyi toiseen asiaan.

29 Neuvosto toimitti vastineensa 15.1.2016.

30 Euroopan komissio pyysi unionin yleisen tuomioistuimen kirjaamoon 16.3.2016 toimittamallaan asiakirjalla saada osallistua oikeudenkäyntiin tukeakseen neuvoston vaatimuksia.

31 Neuvosto toimitti 14.4.2016 kirjalliset huomautuksensa välitoimia koskevasta hakemuksesta. Kantaja ei esittänyt kyseisestä pyynnöstä huomautuksia määräajassa.

32 Kantaja jätti vastauskirjelmänsä 13.5.2016.

33 Unionin yleisen tuomioistuimen entisen ensimmäisen jaoston puheenjohtajan 18.5.2016 antamalla päätöksellä, joka annettiin unionin yleisen tuomioistuimen työjärjestyksen 144 artiklan 4 kohdan mukaisesti, komissio hyväksyttiin väliintulijaksi esillä olevassa asiassa.

34 Neuvosto toimitti vastineensa 8.7.2016.

35 Komissio jätti väliintulokirjelmänsä 19.7.2016. Neuvosto esitti huomautuksensa väliintulokirjelmästä 7.9. ja kantaja 11.10.2016.

36 Esittelevän tuomarin ehdotuksesta unionin yleinen tuomioistuin (ensimmäinen jaosto) toteutti prosessinjohtotoimen asianosaisten kuulemiseksi asian käsittelyn mahdollisesta keskeyttämisestä siihen asti, kunnes unionin tuomioistuin tekee päätöksen asian C-45/15 P, Safa Nicu Sepahan v. neuvosto, käsittelyn lopettamisesta. Asianosaiset esittivät tätä koskevat huomautuksensa asetetussa määräajassa.

37 Koska unionin yleisen tuomioistuimen jaostojen kokoonpanoa muutettiin työjärjestyksen 27 artiklan 5 kohdan mukaisesti, esittelevä tuomari määrättiin ensimmäiseen jaostoon, jonka ratkaistavaksi nyt käsiteltävä asia näin ollen siirrettiin.

38 Ottaen huomioon asianosaisilta saadut huomautukset unionin yleisen tuomioistuimen ensimmäisen jaoston puheenjohtaja päätti 10.10.2016 antamallaan päätöksellä lykätä nyt käsiteltävän asian käsittelyä.

39 Sen jälkeen, kun 30.5.2017 annettu tuomio Safa Nicu Sepahan v. neuvosto (C-45/15 P, EU:C:2017:402) oli annettu esittelevän tuomarin ehdotuksesta, unionin yleinen tuomioistuin (ensimmäinen jaosto) toteutti prosessinjohtotoimen asianosaisten kuulemiseksi niille kyseisestä tuomiosta käsiteltävän asian kannalta aiheutuvista seurauksista. Asianosaiset esittivät tätä koskevat huomautuksensa asetetussa määräajassa.

40 Kantaja pyysi unionin yleisen tuomioistuimen kirjaamoon 12.7.2017 jätetyllä kirjeellä istunnon pitämistä asianosaisten kuulemiseksi työjärjestyksen 106 artiklan 1 kohdan mukaisesti.

41 Työjärjestyksen 28 artiklan nojalla ja ensimmäisen jaoston ehdotuksesta unionin yleinen tuomioistuin päätti 14.12.2017 osapuolia kuultuaan siirtää asian laajennetun ratkaisukokoonpanon käsiteltäväksi.

42 Esittelevän tuomarin ehdotuksesta unionin yleinen tuomioistuin päätti aloittaa asian käsittelyn suullisen vaiheen, koota asianosaisten huomautukset nyt käsiteltävän asian mahdollisesta yhdistämisestä asiaan T-559/15, Post Bank Iran v. neuvosto, suullista käsittelyä varten ja esittää joitain kysymyksiä asianosaisille. Asianosaiset noudattivat näitä pyyntöjä asetetussa määräajassa.

43 Unionin yleisen tuomioistuimen ensimmäisen jaoston puheenjohtaja päätti 9.2.2018 antamallaan päätöksellä yhdistää käsiteltävänä olevan asian ja asian T-559/15, Post Bank Iran v. neuvosto, suullista käsittelyä varten.

44 Asianosaisten lausumat ja vastaukset unionin yleisen tuomioistuimen esittämiin suullisiin kysymyksiin kuultiin 20.3.2018 pidetyssä istunnossa. Vastauksissaan kantaja täsmensi erityisesti 6.9.2013 annetussa tuomiossa Iran Insurance v. neuvosto (T-12/11, ei julkaistu, EU:T:2013:401) todettua lainvastaisuutta, johon se vetosi korvausvaatimuksensa tueksi, mikä kirjattiin suullisen käsittelyn pöytäkirjaan.

45 Kantaja vaatii kanteessaan lähinnä, että unionin yleinen tuomioistuin

– velvoittaa neuvoston suorittamaan kantajalle 4 774 187,07 euroa, 84 767,66 Yhdistyneen kuningaskunnan puntaa (GBP) (n. 94 939 euroa) ja 1 532 688 Yhdysvaltain dollaria (USD) (n. 1 318 111 euroa) sekä muut menettelyn aikana mahdollisesti vahvistettavat määrät korvauksena aineellisesta ja aineettomasta vahingosta, joka viimeksi mainitulle aiheutui siitä, että sen nimi oli heinäkuun 2010 ja marraskuun 2013 välisenä aikana merkitty lainvastaisesti kyseessä oleviin luetteloihin päätöksen 2010/644, asetuksen N:o 961/2010, päätöksen 2011/783, täytäntöönpanoasetuksen N:o 1245/2011 ja asetuksen N:o 267/2012 (jäljempänä riidanalaiset säädökset) mukaisesti

– velvoittaa neuvoston korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

46 Vastauskirjelmässään ja väliintulokirjelmästä esittämissään huomautuksissa kantaja muutti vahingonkorvausvaatimustaan siten, että se vaatii korvauksena kärsimästään aineettomasta ja aineellisesta vahingosta 3 494 484,07 euroa, 84 767,66 GBP (n. 94 939 euroa), 33 945 miljoonaa Iranin rialia (IRR) (n. 678 900 euroa) ja 1 532 688 USD (n. 1 318 111 euroa) sekä muut menettelyn aikana mahdollisesti vahvistettavat määrät.

47 Neuvosto vaatii pääpiirteissään, että unionin yleinen tuomioistuin

– jättää kanteen osittain tutkimatta toimivallan puuttumisen perusteella ja muilta osin, koska sen tutkittavaksi ottamisen edellytykset selvästi puuttuvat tai koska se on joka tapauksessa selvästi perusteeton

– velvoittaa kantajan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

48 Komissio vaatii, että unionin yleinen tuomioistuin hylkää kanteen kokonaisuudessaan.

III Oikeudellinen arviointi

A Unionin yleisen tuomioistuimen toimivalta

49 [Sellaisena kuin se on oikaistuna 21.3.2019 annetulla määräyksellä] Neuvosto väittää vastauskirjelmässään, että siltä osin kuin kantaja perustelee vahingonkorvausvaatimustaan sillä, että sen nimi oli merkitty lainvastaisesti päätöksen 2010/413, sellaisena kuin se on muutettuna päätöksellä 2010/644, liitteessä II olevaan luetteloon, unionin yleisellä tuomioistuimella ei ole toimivaltaa lausua nyt käsiteltävästä kanteesta, koska SEUT 275 artiklan toisessa kohdassa ei anneta sille toimivaltaa ratkaista yhteisen ulko- ja turvallisuuspolitiikan alan (YUTP) toimen lainvastaisuuteen perustuvaa vahingonkorvausvaatimusta.

50 Kirjallisissa vastauksissaan unionin yleisen tuomioistuimen esittämiin kysymyksiin (ks. edellä 42 kohta) kantaja väittää, että neuvoston oikeudenkäyntiväite on hylättävä, koska se on esitetty liian myöhään, ja ettei se ole perusteltu, koska YUTP:n alan säädökset on nyt käsiteltävässä asiassa pantu täytäntöön SEUT 215 artiklan nojalla annetuilla asetuksilla.

51 Tässä yhteydessä on muistutettava, että oikeudenkäyntiväite, joka on esitetty vastausvaiheessa, vaikka se olisi voitu esittää jo puolustuksessa, on katsottava esitetyksi myöhässä (ks. vastaavasti tuomio 18.2.2016, Jannatian v. neuvosto, T-328/14, ei julkaistu, EU:T:2016:86, 29 kohta). Tämä oikeudenkäyntiväite, jonka neuvosto olisi voinut esittää jo vastinekirjelmässä, on esitetty myöhässä, ja se on näin ollen jätettävä tutkimatta.

52 Unionin yleinen tuomioistuin voi kuitenkin työjärjestyksen 129 artiklan nojalla milloin tahansa omasta aloitteestaan, asianosaisia kuultuaan tutkia, onko asia jätettävä tutkimatta ehdottoman prosessinedellytyksen puuttumisen vuoksi; vakiintuneessa oikeuskäytännössä tällaisena edellytyksenä on pidetty unionin tuomioistuinten toimivaltaa kanteen tutkimiseen (ks. vastaavasti tuomio 18.3.1980, Ferriera Valsabbia ym. v. komissio, 154/78, 205/78, 206/78, 226/78–228/78, 263/78, 264/78, 31/79, 39/79, 83/79 ja 85/79, EU:C:1980:81, 7 kohta ja tuomio 17.6.1998, Svenska Journalistförbundet v. neuvosto, T-174/95, EU:T:1998:127, 80 kohta).

53 SEU 24 artiklan 1 kohdan toisen alakohdan kuudenteen virkkeeseen ja SEUT 275 artiklan ensimmäiseen kohtaan sisältyvän periaatteen mukaan unionin tuomioistuimella ei ole kuitenkaan toimivaltaa YUTP:aa koskevien primaarioikeuden määräysten eikä näiden määräysten perusteella

annettujen oikeudellisten toimien osalta. Unionin tuomioistuimilla voi olla enintään vain poikkeuksellisesti SEUT 275 artiklan toisen kohdan nojalla YUTP:aa koskeva toimivalta. Kyseinen toimivalta kattaa yhtäältä SEU 40 artiklan noudattamisen valvonnan ja toisaalta yksityisten SEUT 263 artiklan neljännen kohdan mukaisesti nostamat kumoamiskanteet rajoittavista toimenpiteistä, jotka neuvosto on toteuttanut YUTP:n yhteydessä. SEUT 275 artiklan toisessa kohdassa ei sitä vastoin myönnetä unionin tuomioistuimelle mitään toimivaltaa vahingonkorvauskanteiden ratkaisemiseksi (tuomio 18.2.2016, Jannatian v. neuvosto, T-328/14, ei julkaistu, EU:T:2016:86, 30 kohta).

54 Tästä seuraa, että vahingonkorvauskanne, jossa vaaditaan korvausta YUTP:n alaan kuuluvan säädöksen antamisesta väitetysti aiheutuneesta vahingosta, ei kuulu unionin yleisen tuomioistuimen toimivallan piiriin (tuomio 18.2.2016, Jannatian v. neuvosto, T-328/14, ei julkaistu, EU:T:2016:86, 31 kohta).

55 Toisaalta unionin yleinen tuomioistuin on aina todennut olevansa toimivaltainen käsittelemään vaatimusta korvauksen saamiseksi vahingosta, jonka tietty henkilö tai yhteisö väittää kärsineensä häneen tai siihen SEUT 215 artiklan nojalla sovellettujen rajoittavien toimenpiteiden vuoksi (tuomio 11.7.2007, Sison v. neuvosto, T-47/03, ei julkaistu, EU:T:2007:207, 232–251 kohta ja tuomio 25.11.2014, Safa Nicu Sepahan v. neuvosto, T-384/11, EU:T:2014:986, 45–149 kohta; tuomio on pysytetty valitusasiassa 30.5.2017 annetulla tuomiolla Safa Nicu Sepahan v. neuvosto, C-45/15 P, EU:C:2017:402).

56 Nyt käsiteltävässä asiassa kantajaan päätösten 2010/644 ja 2011/783 nojalla sovelletut rajoittavat toimenpiteet on pantu täytäntöön SEUT 215 artiklan nojalla annetuilla riidanalaisilla säädöksillä.

57 Tästä seuraa, että vaikka unionin yleinen tuomioistuin ei ole toimivaltainen käsittelemään kantajan vahingonkorvausvaatimusta siltä osin kuin se vaatii korvausta vahingosta, jonka se väittää itselleen aiheutuneen päätöksen 2010/644 ja päätöksen 2011/783 antamisen vuoksi, kyseinen tuomioistuin on sitä vastoin toimivaltainen käsittelemään viimeksi mainittua vaatimusta siltä osin kuin kantaja vaatii korvausta vahingosta, jonka se väittää itselleen aiheutuneen sen johdosta, että kyseiset päätökset on pantu täytäntöön riidanalaisilla säädöksillä.

58 Näin ollen nyt käsiteltävä kanne on tarpeen tutkia ainoastaan siltä osin kuin siinä vaaditaan korvausta vahingoista, jotka kantaja väittää kärsineensä sen vuoksi, että siihen päätösten 2010/644 ja 2011/783 nojalla sovelletut rajoittavat toimenpiteet on pantu täytäntöön riidanalaisilla säädöksillä.

B Kanteen tutkittavaksi ottaminen

59 Erillistä oikeudenkäyntiväitettä esittämättä neuvosto väittää komission tukemana, että nyt käsiteltävän kanteen tutkittavaksi ottamisen edellytykset puuttuvat selvästi siltä osin kuin kanne ei sisällä olennaisia tosiseikkoja, joiden perusteella voitaisiin määrittää, täyttyvätkö kaikki unionin vastuun syntymisen edellytykset nyt käsiteltävässä asiassa.

60 Komissio lisää, että kun otetaan huomioon nyt käsiteltävän kanteen nostamisen ajankohta eli 25.9.2015, kanne nostettiin Euroopan unionin tuomioistuimen perussäännön 46 artiklassa tarkoitetun viiden vuoden vanhentumisajan päätyttyä siltä osin kuin kanteessa vaaditaan korvausta vahingosta, joka on syntynyt ennen 25.10.2010. Oikeuskäytännön mukaan esillä oleva kanne on näin ollen jätettävä osittain tutkimatta. Komission mukaan kysymystä kanteen osittaisesta vanhentumisesta on pidettävä sellaisena oikeusjärjestyksen perusteisiin kuuluvana kysymyksenä, joka voidaan tuoda esiin viran puolesta.

61 Neuvoston mukaan vaikuttaa siltä, ettei vanhentumisaikaa koskevaa kysymystä ole esitetty nyt käsiteltävässä asiassa, koska kantaja vaatii korvausta ainoastaan nimensä merkitsemisestä riidanalaisiin luetteloihin 25.9.2010 jälkeen. Se toteaa kuitenkin, että jos kysymys vanhentumisajasta nousisi esiin, se voitaisiin oikeusjärjestyksen perusteisiin kuuluvana kysymyksenä tuoda esiin viran puolesta.

62 Kantaja väittää, että pääasiallisesti unionin tuomioistuimen perussäännön 21 artiklassa ja työjärjestyksen 76 artiklan d kohdassa esitetyn täsmällisyysvaatimuksen täyttämättä jättämistä koskeva oikeudenkäyntiväite on jätettävä tutkimatta, koska se on esitetty liian myöhään, ja että se on joka tapauksessa perusteeton, koska kannekirjelmä oli riittävän selkeä, täsmällinen ja perusteltu. Se vaatii, että nyt käsiteltävän kanteen perustana oleva pääasiallisesti kanteen osittaista vanhentumista koskeva oikeudenkäyntiväite jätetään tutkimatta, koska unionin yleinen tuomioistuin ei voi tutkia sitä viran puolesta sen vuoksi, että kyseessä ei ole ehdoton prosessinedellytys. Tämä oikeudenkäyntiväite on sen mukaan joka tapauksessa perusteeton.

63 Pääasiallisesti unionin tuomioistuimen perussäännön 21 artiklassa ja työjärjestyksen 76 artiklan d kohdassa esitetyn täsmällisyysvaatimuksen täyttämättä jättämistä koskevan oikeudenkäyntiväitteen osalta on syytä muistuttaa, että edellä mainittujen määräysten mukaan jokaisessa kannekirjelmässä on mainittava oikeudenkäynnin kohde sekä perusteet ja perustelut, joihin asiassa vedotaan. Tämän maininnan on oltava riittävän selvä ja täsmällinen, jotta vastaaja voi valmistautua esittämään puolustuksensa ja jotta unionin yleinen tuomioistuin voi tarvittaessa antaa asiassa ratkaisun ilman täydentäviä tietoja. Oikeusvarmuuden ja hyvän oikeudenhoidon takaamiseksi kanteen tutkittavaksi ottamisen edellytyksenä on, että sen perustana olevat olennaiset tosiseikat ja oikeudelliset seikat käyvät ilmi ainakin pääpiirteittäin itse kannekirjelmän tekstistä, kunhan ne on esitetty johdonmukaisesti ja ymmärrettävästi (ks. vastaavasti tuomio 3.2.2005, Chiquita Brands ym. v. komissio, T-19/01, EU:T:2005:31, 64 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

64 On lisäksi muistettava, että SEUT 340 artiklan toisen kohdan mukaan ”sopimussuhteen ulkopuolisen vastuun perusteella unioni korvaa toimielintensä ja henkilöstönsä tehtäviään suorittaessaan aiheuttaman vahingon jäsenvaltioiden lainsäädännön yhteisten yleisten periaatteiden mukaisesti”. Vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan unioni on SEUT 340 artiklan toisessa kohdassa tarkoitetussa sopimussuhteen ulkopuolisessa vastuussa elinten lainvastaisesta menettelystä, jos seuraavat edellytykset täyttyvät: unionin toimielinten moitittu toiminta on lainvastaista, vahinko on tosiasiallisesti syntynyt ja toiminnan ja väitetyn vahingon välillä on syy-yhteys (ks. tuomio 9.9.2008, FIAMM ym. v. neuvosto ja komissio, C-120/06 P ja C-121/06 P, EU:C:2008:476, 106 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen; tuomio 11.7.2007, Schneider Electric v. komissio, T-351/03, EU:T:2007:212, 113 kohta ja tuomio 25.11.2014, Safa Nicu Sepahan v. neuvosto, T-384/11, EU:T:2014:986, 47 kohta).

65 Jotta työjärjestyksen 76 artiklan d kohdasta, sellaisena kuin sitä on tulkittu oikeuskäytännössä, johtuvat selkeys- ja täsmällisyysvaatimukset täyttyisivät, kanteesta, jossa vaaditaan unionin toimielimen aiheuttamien vahinkojen korvaamista, on ilmettävä seikat, joiden perusteella kantajan riitauttama toimielimen menettely voidaan yksilöidä, ja syyt, joiden nojalla kantaja katsoo, että tämän menettelyn ja aiheutetuksi väitetyn vahingon välillä on syy-yhteys, sekä vahingon laatu ja sen laajuus (ks. vastaavasti ja analogisesti tuomio 3.2.2005, Chiquita Brands ym. v. komissio, T-19/01, EU:T:2005:31, 65 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

66 Kantaja yksilöi nyt käsiteltävässä kanteessa neuvostoon kohdistamansa moitteen koskevan riidanalaisten säädösten antamista; kyseisten säädösten lainvastaisuus on todettu 6.9.2013 annetussa tuomiossa Iran Insurance v. neuvosto (T-12/11, ei julkaistu, EU:T:2013:401). Lisäksi se on kuvaillut ja määrittänyt sen aineettoman ja aineellisen vahingon määrän, jonka se väittää itselleen aiheutuneen kyseisten säädösten vuoksi. Maineensa vahingoittumisesta aiheutunutta aineetonta vahinkoa vastaavan kohtuullisen korvauksen se arvioi olevan 1 000 000 euroa. Kärsimänsä aineellisen vahingon määräksi se arvioi ensinnäkin niiden menetettyjen korkojen määrän, jotka se olisi voinut periä, jos se olisi voinut siirtää unionissa oleville tileilleen talletetut varansa Iraniin ja saada siellä tuottoa niille, toisin sanoen 2 544,82 GBP (n. 2 850 euroa), 17 733,48 USD (n. 15 250 euroa) ja 421,05 USD (n. 362 euroa), toiseksi niiden menetettyjen korkojen määrän, jotka se olisi voinut periä, jos se olisi voinut siirtää Iraniin määrät, jotka sen olisi pitänyt saada kolmelta vakuutus- tai jälleenvakuutusyhtiöltä, ja saada siellä tuottoa niille, toisin sanoen 557 196,09 euroa, 82 222,84 GBP (n. 92 089 euroa) ja 1 532 266,95 USD (n. 1 317 749 euroa), ja kolmanneksi vakuutussopimusten tekemättä jäämisen vuoksi saamatta jääneitä

voittoja vastaavan määrän – matkustajaliikenteen osalta viime kädessä arviolta 1 919 554,50 euroa ja rahtiliikenteen osalta viime kädessä arviolta 33 945 miljoonaa IRR (n. 678 900 euroa). Lopuksi se totesi, että näin aiheutunut henkinen ja aineellinen vahinko liittyy riidanalaisten säädösten antamiseen.

67 Se kannekirjelmässä esitetty menettely, josta kantaja moittii neuvostoa, syyt, joiden nojalla kantaja katsoo, että tämän menettelyn ja aiheutetuksi väitetyn vahingon välillä on syy-yhteys, sekä vahingon laatu ja laajuus täyttävät työjärjestyksen 76 artiklan d kohdasta johtuvat täsmällisyyttä koskevat vaatimukset.

68 Tämän vuoksi neuvoston esittämä unionin tuomioistuimen perussäännön 21 artiklassa ja työjärjestyksen 76 artiklan d kohdassa esitetyn täsmällisyysvaatimuksen täyttämättä jättämistä koskeva oikeudenkäyntiväite on hylättävä.

69 Nyt käsiteltävän kanteen perustana olevan, kanteen osittaista vanhentumista koskevan komission esittämän oikeudenkäyntiväitteen osalta on todettava, että neuvoston vaatimus kanteen hylkäämisestä ei missään nimessä nojaudu tällaisiin vanhentumista koskeviin perusteisiin. On kuitenkin todettava, että Euroopan unionin tuomioistuimen perussäännön 40 artiklan neljännen kohdan ja 53 artiklan ensimmäisen kohdan sekä työjärjestyksen 142 artiklan 1 kohdan mukaan väliintulokirjelmässä saadaan esittää vain vaatimuksia, joilla pyritään tukemaan kokonaan tai osittain jonkun asianosaisen vaatimuksia. Lisäksi väliintulijan on työjärjestyksen 142 artiklan 3 kohdan mukaisesti hyväksyttävä asia sellaisena kuin se on väliintulohetkellä.

70 Edellä esitetystä seuraa, että väliintulijalla ei ole oikeutta esittää itsenäistä oikeudenkäyntiväitettä ja ettei unionin yleisen tuomioistuimen ole näin ollen tarpeen tarkastella perusteita, joihin yksinomaan väliintulijat ovat vedonneet ja jotka eivät ole ehdottomia prosessinedellytyksiä (ks. vastaavasti tuomio 24.3.1993, CIRFS ym. v. komissio, C-313/90, EU:C:1993:111, 22 kohta ja tuomio 3.7.2007, Au Lys de France v. komissio, T-458/04, ei julkaistu, EU:T:2007:195, 32 kohta).

71 Aikaisemmin on todettu, että siltä osin kuin sopimussuhteen ulkopuoliseen unionin vastuuseen perustuvaan kanteeseen sovelletaan SEUT 340 artiklan nojalla kaikkien jäsenvaltioiden lainsäädännöille yhteisiä yleisperiaatteita ja siltä osin kuin jäsenvaltioiden oikeusjärjestelmien vertailusta ilmeni, että yleensä – muutamaa poikkeusta lukuun ottamatta – tuomioistuimet eivät voi viran puolesta tutkia kanteeseen sovellettavan vanhentumisajan noudattamista, ei ole tarpeen tarkastella viran puolesta ongelmaa, joka koskee kyseisen kanteen mahdollista vanhentumista (tuomio 30.5.1989, Roquette frères v. komissio, 20/88, EU:C:1989:221, 12 kohta; ks. vastaavasti myös tuomio 8.11.2012, Evropaïki Dynamiki v. komissio, C-469/11 P, EU:C:2012:705, 51 kohta).

72 Komission esittämä oikeudenkäyntiväite on näin ollen hylättävä perusteettomana.

C Vastauskirjelmän liitteissä esitetyn näytön tutkittavaksi ottaminen ja kantajan pyyntö saada esittää lisänäyttöä menettelyn aikana

73 Neuvosto vaatii vastauskirjelmässään komission tukemana kantajan vastauskirjelmän liitteissä R.1–R.15 esittämien todisteiden hylkäämistä sen perusteella, että ne on myöhästymisen vuoksi jätettävä tutkimatta. Sen mukaan kyseinen näyttö olisi voitu ja pitänyt oikeuskäytännön mukaan esittää jo kannekirjelmässä.

74 Kantaja esitti vastauskirjelmässään unionin yleiselle tuomioistuimelle selvittämistoimiin liittyvän pyynnön saada esittää lisänäyttöä menettelyn aikana. Kirjallisissa vastauksissaan unionin yleisen tuomioistuimen esittämiin kysymyksiin (edellä 42 kohta) kantaja vaatii hylkäämään oikeudenkäyntiväitteen sen perusteella, että vastauskirjelmän liitteisiin R.1–R.15 sisältyy lisänäyttöä tosiseikoista, jotka on jo osoitettu kannekirjelmässä ja jotka ovat tarpeen neuvoston vastineessaan

esittämien väitteiden kumoamiseksi. Sen mukaan neuvosto on voinut tämän vastauskirjelmään sisältyvän näytön osalta käyttää täysimääräisesti oikeuttaan puolustukseen. Sen mukaan komissiolla oli myös tilaisuus tarkistaa ja arvioida kyseistä näyttöä.

75 Nyt käsiteltävässä asiassa kannekirjelmästä ilmenee, että käsiteltävän kanteen kohteena on vahingonkorvausvaatimus, jossa kantaja vaatii korvausta itselleen sen johdosta, että neuvosto antoi riidanalaiset säädökset, aiheutuneeksi väittämästään aineellisesta ja aineettomasta vahingosta. Kyseessä on näin ollen kanne, jolla kantaja pyrkii riitauttamaan sopimussuhteen ulkopuolisen unionin vastuun syntymisen.

76 Vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan unionin sopimussuhteen ulkopuolista vastuuta koskevan kanteen yhteydessä kantajan on esitettävä unionin tuomioistuimille todisteet näyttääkseen toteen väittämänsä vahingon tosiasiallisen syntymisen ja laajuuden (ks. tuomio 28.1.2016, Zafeiropoulos v. Cedefop, T-537/12, ei julkaistu, EU:T:2016:36, 91 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen ja tuomio 26.4.2016, Strack v. komissio, T-221/08, ei julkaistu, EU:T:2016:242, 308 kohta).

77 Unionin tuomioistuin on tosin todennut, että eräissä tapauksissa, muun muassa silloin, kun väitettyä vahinkoa vastaavaa summaa on vaikea arvioida, ei ole välttämätöntä, että kannekirjelmässä täsmennetään tarkasti vahingon laajuus tai määritellään vaaditun korvauksen summa (ks. tuomio 28.2.2013, Inalca ja Cremonini v. komissio, C-460/09 P, EU:C:2013:111, 104 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

78 Esillä oleva kanne nostettiin 25.9.2015. Lukuun ottamatta erästä aineellisen vahingon lajia, jonka osalta kantaja ei pystynyt ilmoittamaan lopullista määrää, se kuvaili kannekirjelmässä aineetonta ja aineellista vahinkoa, jotka se katsoi kärsineensä, käyttäen perusteenaan kannekirjelmän liitteessä esitettyä näyttöä. Vastauskirjelmässään kantaja muutti vahinkonsa määrää sen neuvoston väitteen huomioon ottamiseksi, jonka mukaan sen olisi pitänyt vähentää kulunsa aineellisen vahingon joidenkin korvausaiheiden osalta, ja toimitti aineellisten vahinkojen lopullisen määrän ilmoitettuaan sitä ennen niistä vain alustavan arvion.

79 Aluksi on muistutettava, että työjärjestyksen 76 artiklan f kohdan, joka tuli voimaan 1.7.2015 ja jota siten sovelletaan nyt käsiteltävään kanteeseen, mukaan kannekirjelmässä on tarvittaessa mainittava todisteet ja pyynnöt näytön esittämiseksi.

80 Työjärjestyksen 85 artiklan 1 kohdassa määrätään lisäksi, että todisteet ja pyynnöt näytön esittämiseksi on esitettävä ensimmäisessä kirjelmien vaihdossa. Työjärjestyksen saman artiklan 2 kohdassa määrätään edelleen, että asianosaiset voivat vielä kantajan vastauksessa ja vastaajan vastauksessa esittää lausumiensa tueksi uusia todisteita ja pyytää saada esittää näyttöä, jos niiden esittämiseen vasta silloin on pätevä syy. Viimeksi mainitussa tapauksessa unionin yleinen tuomioistuin tekee työjärjestyksen 85 artiklan 4 kohdan mukaisesti todisteiden tai näytön esittämistä koskevien pyyntöjen tutkittavaksi ottamista koskevan ratkaisun sen jälkeen, kun muille asianosaisille on varattu tilaisuus lausua mielipiteensä niistä.

81 Työjärjestyksen 85 artiklan 1 kohdassa määrätty prekluusiosääntö ei koske vastanäytön esittämistä ja näytön täydentämistä vastapuolen esittämän vastanäytön vuoksi (ks. tuomio 22.6.2017, Biogena Naturprodukte v. EUIPO (ZUM wohl), T-236/16, EU:T:2017:416, 17 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

82 Työjärjestyksen 85 artiklan 1 kohdan prekluusiosäännön soveltamista koskevasta oikeuskäytännöstä ilmenee, että asianosaisten on perusteltava, miksi uudet todisteet ja pyynnöt näytön esittämiseksi on esitetty myöhässä (ks. vastaavasti ja analogisesti tuomio 18.9.2008, Angé Serrano ym. v. parlamentti, T-47/05, EU:T:2008:384, 54 kohta), ja että unionin tuomioistuimilla on toimivalta tutkia näiden todisteiden tai näytön esittämistä koskevien pyyntöjen myöhästyneelle esittämiselle esitettyjen syiden paikkansapitävyys ja tilanteen mukaan näiden todisteiden ja pyyntöjen sisältö sekä toimivalta hylätä

todisteet ja näytön esittämistä koskevat pyynnöt, jos niiden myöhäistä esittämistä ei ole perusteltu oikeudellisesti riittävällä tavalla tai se ei ole perusteltua (ks. vastaavasti ja analogisesti tuomio 14.4.2005, Gaki-Kakouri v. yhteisöjen tuomioistuin, C-243/04 P, ei julkaistu, EU:C:2005:238, 33 kohta ja tuomio 18.9.2008, Angé Serrano ym. v. parlamentti, T-47/05, EU:T:2008:384, 56 kohta).

83 On jo katsottu, että se, että asianosainen esittää todisteita tai näytön esittämistä koskevia pyyntöjä myöhässä, saattoi olla perusteltua sen vuoksi, ettei tällä asianosaisella voinut aiemmin olla kyseisiä todisteita käytettävissään, tai sen vuoksi, että vastapuoli on esittänyt omaa aineistoaan myöhään ja asiakirja-aineiston täydentäminen on sallittava kontradiktorisen periaatteen noudattamisen turvaamiseksi (ks. vastaavasti ja analogisesti tuomio 14.4.2005, Gaki-Kakouri v. yhteisöjen tuomioistuin, C-243/04 P, ei julkaistu, EU:C:2005:238, 32 kohta ja tuomio 18.9.2008, Angé Serrano ym. v. parlamentti, T-47/05, EU:T:2008:384, 55 kohta).

84 Lopuksi on todettava, että oikeuskäytännön mukaan on yksinomaan unionin yleisen tuomioistuimen asiana arvioida, onko sen ratkaistavina olevissa asioissa käytettävissä olevia tietoja mahdollisesti tarpeen täydentää määräämällä esillä olevassa tapauksessa pyydetyn kaltaisia asian selvittämistoimia, joilla ei voida pyrkiä korvaamaan kantajan laiminlyöntiä asian selvittämisessä (ks. tuomio 16.7.2009, SELEX Sistemi Integrati v. komissio, C-481/07 P, ei julkaistu, EU:C:2009:461, 44 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

85 Edellä 79–84 kohdassa tarkoitetuista asiaa koskevista oikeussäännöistä seuraa, että unionin yleisellä tuomioistuimella ei ole asian selvittämistoimen yhteydessä toimivaltaa yleisesti sallia kantajaa esittämään tämän pyynnön mukaisesti kaikkea sitä näyttöä, jonka se mahdollisesti haluaa esittää kyseiselle tuomioistuimelle menettelyn kuluessa, ja että tällainen pyyntö on näin ollen hylättävä.

86 Kantaja on nyt käsiteltävänä olevassa asiassa esittänyt vastauskirjelmän liitteissä R.1–R.15 joukon todisteita vahingonkorvausvaatimuksen tueksi esittämättä erityisiä perusteluja niiden viivästymiselle. Vastauskirjelmän liitettä R.14 lukuun ottamatta kyseiset todisteet eivät liittyneet vahinkoihin, joiden osalta kantaja oli esittänyt lopullisen määrän vasta vastauskirjelmävaiheessa.

87 Siltä osin kuin kantaja vetosi unionin yleisen tuomioistuimen kysymyksiin antamissaan vastauksissa (ks. edellä 42 kohta) siihen, että vastauskirjelmän liitteisiin R.1–R.15 sisältyi lisänäyttöä kannekirjelmässä jo osoitetuista tosiseikoista, tämä perustelu on hylättävä tehottomana, koska pelkästään sillä, että tosiseikat oli jo näytetty toteen, ei voida perustella uuden näytön esittämistä myöhässä.

88 Siltä osin kuin kantaja väitti unionin yleisen tuomioistuimen kysymyksiin antamissaan vastauksissa (ks. edellä 42 kohta), että vastauskirjelmän liitteisiin R.1–R.15 sisältyi näyttöä, joka oli tarpeen neuvoston vastineessaan esittämien väitteiden kumoamiseksi, on syytä huomauttaa, että vastauskirjelmän liitteissä R.1–R.12 ja R.15 esitetyn näytön tarkoituksena oli yksinomaan osoittaa väitetyn aineettoman ja aineellisen vahingon, sellaisena kuin sen määrä oli määritetty kannekirjelmässä, olemassaolo ja laajuus edellä 76 kohdassa mainitun oikeuskäytännön mukaisesti, eikä neuvoston kyseisen vastineen liitteessä esittämän näytön kumoaminen. Neuvoston vastineessaan esittämää väitettä siitä, ettei kantaja ollut osoittanut oikeudellisesti riittävällä tavalla väitetyn vahingon olemassaoloa ja laajuutta, ei voida pitää edellä 81 kohdassa mainitussa oikeuskäytännössä tarkoitettuna vastanäyttönä, eikä vastauskirjelmän liitteissä R.1–R.12 ja R.15 esitettyä näyttöä voida sen perusteella pitää vastanäytön perusteella toimitettuna aiemmin esitetyn näytön täydennyksenä, eikä sen perusteella voida katsoa, että kyseisen näytön esittäminen myöhässä oli tämän vuoksi perusteltu tarpeella vastata neuvoston väitteisiin ja tarpeella turvata kontradiktorisen periaatteen noudattaminen.

89 Vastauskirjelmän liitteissä R.13 ja R.14 esittämällään näytöllä – toisin sanoen kannekirjelmän liitteenä olevan, Euroopan unionin toteuttamista rajoittavista toimenpiteistä aiheutuneiden vahinkojen taloudellisia seurauksia koskevan kertomuksen (jäljempänä SRA-kertomus) laatineen Sanjideh Ravesh Arya Audit and Financial Services -instituutin (jäljempänä SRA-instituutti) ilmoituksella ja kyseisen instituutin kirjeellä, jonka tarkoituksena on selventää sen menettelyjä kyseisen kertomuksen

laatimiseksi – kantaja on sitä vastoin vastannut neuvoston vastineessaan esittämiin väitteisiin, joissa kyseenalaistetaan mainitun instituutin riippumattomuus ja kyseisessä kertomuksessa käytetyt menettelyt tai tiedot. Tästä syystä vastauskirjelmän liitteissä R.13 ja R.14 esitetyn näytön esittäminen myöhässä on perusteltu tarpeella vastata neuvoston väitteisiin ja turvata kontradiktorisen periaatteen noudattaminen.

90 Lisäksi vastauskirjelmän liitteen R.14 tarkoituksena oli perustella kantajan kannekirjelmässä vasta alustavasti arvioiman vahingon lopullinen määrä.

91 Kaikesta edellä esitetystä seuraa, että ratkaistaessa kanteen kohteena olevaa asiakysymystä vastauskirjelmän liitteenä olevasta näytöstä on otettava tutkittavaksi ja huomioon ainoastaan vastauskirjelmän liitteissä R.13 ja R.14 esitetty näyttö.

D Asiakysymys

92 Kanteensa tueksi kantaja vetoaa siihen, että edellä 64 kohdassa mainitut kolme edellytystä, joiden on täytyttävä sopimussuhteen ulkopuolisen unionin vastuun syntymiseksi, täyttyvät nyt käsiteltävässä asiassa.

93 Neuvosto vaatii komission tukemana toissijaisesti, että kanne hylätään perusteettomana sillä perusteella, että kantaja ei ole esittänyt todisteita, jotka sen kuuluisi esittää siitä, että kaikki sopimussuhteen ulkopuolisen unionin vastuun syntymisen edellytykset täyttyvät nyt käsiteltävässä asiassa.

94 Vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan SEUT 340 artiklan toisessa kohdassa tarkoitetun sopimussuhteen ulkopuolisen unionin vastuun syntymisen edellytykset, sellaisina kuin ne on jo mainittu edellä 64 kohdassa, ovat kumulatiivisia (tuomio 7.12.2010, Fahas v. neuvosto, T-49/07, EU:T:2010:499, 92 ja 93 kohta ja määräys 17.2.2012, Dagher v. neuvosto, T-218/11, ei julkaistu, EU:T:2012:82, 34 kohta). Tästä seuraa, että silloin kun yksi näistä edellytyksistä jää täyttymättä, kanne on hylättävä kokonaisuudessaan (tuomio 26.10.2011, Dufour v. EKP, T-436/09, EU:T:2011:634, 193 kohta).

95 Näin ollen nyt käsiteltävässä asiassa on selvitettävä, onko kantaja esittänyt todisteet, jotka sen kuuluu esittää, riitauttamansa neuvoston toiminnan – toisin sanoen riidanalaisten säädösten antamisen – lainvastaisuudesta, itselleen aiheutuneeksi väittämänsä aineettoman ja aineellisen vahingon tosiasiallisuudesta ja kyseisten säädösten antamisen ja tarkoittamansa vahingon välisestä syy-yhteydestä.

1. Väitetty lainvastaisuus

96 Kantaja väittää, että toimielinten toiminnan lainvastaisuutta koskeva edellytys täyttyy, sillä antamalla riidanalaiset säädökset neuvosto on rikkonut riittävän ilmeisellä tavalla oikeussääntöä, jonka tarkoituksena on antaa yksityisille oikeuksia, tavalla, joka oikeuskäytännön mukaan voi olla perustana unionin sopimussuhteen ulkopuolisen vastuun syntymiselle.

97 Kantaja väittää tältä osin, että sen nimen merkitseminen riidanalaisiin luetteloihin ja säilyttäminen niissä riidanalaisten säädösten mukaisesti on selvästi lainvastaista, kuten unionin yleinen tuomioistuin katsoi 6.9.2013 antamassaan tuomiossa Iran Insurance v. neuvosto (T-12/11, ei julkaistu, EU:T:2013:401). Lisäksi säännöksillä, joita sen mukaan on loukattu nyt käsiteltävässä asiassa, pyritään ensisijaisesti suojaamaan niiden henkilöiden ja yhteisöjen, joille niillä annetaan oikeuksia, omia etuja (ks. vastaavasti ja analogisesti tuomio 25.11.2014, Safa Nicu Sepahan v. neuvosto, T-384/11, EU:T:2014:986, 57 ja 58 kohta).

98 Kantajan mukaan se, että neuvosto merkitsee henkilön nimen luetteloihin tai säilyttää sen niissä, vaikka sillä ei ole käytettävissään tietoja tai todisteita, jotka oikeudellisesti riittävällä tavalla osoittaisivat, että toteutetut rajoittavat toimenpiteet ovat perusteltuja, muodostaa näiden säännösten riittävän ilmeisen rikkomisen (ks. vastaavasti ja analogisesti tuomio 25.11.2014, Safa Nicu Sepahan v. neuvosto, T-384/11, EU:T:2014:986, 59, 63 ja 68 kohta). Kantajan mukaan neuvosto on nyt käsiteltävässä asiassa antanut riidanalaiset säädökset, joiden nojalla toteutettiin sitä koskevia rajoittavia toimenpiteitä heinäkuun 2010 ja marraskuun 2013 välisenä aikana, ilman mitään todisteita sellaisesta toiminnasta, josta sitä moitittiin.

99 Kantaja katsoo lopuksi, että neuvosto ei voi väittää, että säännökset, joita se on rikkonut, olivat epämääräisiä, moniselitteisiä tai epäselviä, koska silloin, kun riidanalaiset säädökset annettiin, oli selvää, että neuvoston oli esitettävä todisteita toteuttamiensa rajoittavien toimenpiteiden tueksi.

100 Neuvosto, jota komissio tukee, ei kiistä riidanalaisten säädösten lainvastaisuutta, mutta katsoo, ettei kyseinen lainvastaisuus ole omiaan synnyttämään sopimussuhteen ulkopuolista unionin vastuuta, koska se ei muodosta oikeussäännön, jonka tarkoituksena on antaa yksityisille oikeuksia, riittävän ilmeistä rikkomista. Tällainen rikkominen olisi voitu näyttää toteen vain, jos olisi oikeuskäytännön mukaisesti osoitettu, että neuvosto oli vakavalla ja ilmeisellä tavalla ylittänyt harkintavaltansa rajat, mistä ei kantajan mukaan ollut kyse nyt käsiteltävässä asiassa.

101 Unionin yleinen tuomioistuin totesi 6.9.2013 antamallaan tuomiolla Iran Insurance v. neuvosto (T-12/11, ei julkaistu, EU:T:2013:401), että riidanalaiset säädökset olivat lainvastaisia.

102 On kuitenkin huomautettava, että unionin yleisen tuomioistuimen vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan pelkästään oikeudellisen toimen lainvastaisuutta koskevan toteamuksen perusteella ei voida katsoa, vaikka kyseinen lainvastaisuus onkin sinänsä valitettava, että sopimussuhteen ulkopuolisen unionin vastuun syntymisen edellytys, joka koskee unionin toimielinten moititun toiminnan lainvastaisuutta, on täyttynyt (ks. vastaavasti tuomio 6.3.2003, Dole Fresh Fruit International v. neuvosto ja komissio, T-56/00, EU:T:2003:58, 72–75 kohta; tuomio 23.11.2011, Sison v. neuvosto, T-341/07, EU:T:2011:687, 31 kohta ja tuomio 25.11.2014, Safa Nicu Sepahan v. neuvosto, T-384/11, EU:T:2014:986, 50 kohta).

103 Edellytys, joka koskee unionin toimielinten lainvastaisen menettelyn olemassaoloa, vaatii oikeussäännön, jonka tarkoituksena on antaa yksityisille oikeuksia, riittävän ilmeistä rikkomista (ks. tuomio 30.5.2017, Safa Nicu Sepahan v. neuvosto, C-45/15 P, EU:C:2017:402, 29 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

104 Oikeussäännön, jonka tarkoituksena on antaa yksityisille oikeuksia, riittävän ilmeistä rikkomista koskevalla edellytyksellä pyritään kyseisen lainvastaisen toimen luonteesta riippumatta välttämään se, että uhka siitä, että kyseessä oleva toimielin saattaisi joutua vastaamaan vahingoista, joihin asianomaiset henkilöt vetoavat, estää kyseistä toimielintä käyttämästä täysimääräisesti toimivaltaansa yleisen edun mukaisesti sekä normatiivisessa toiminnassaan tai talouspoliittisia valintoja sisältävässä toiminnassaan että hallinnollisen toimivaltansa alalla, kuitenkin siten, etteivät räikeiden ja anteeksiantamattomien laiminlyöntien seuraukset jäisi yksityisten vastattaviksi (ks. tuomio 23.11.2011, Sison v. neuvosto, T-341/07, EU:T:2011:687, 34 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen ja tuomio 25.11.2014, Safa Nicu Sepahan v. neuvosto, T-384/11, EU:T:2014:986, 51 kohta).

105 Niiden oikeussääntöjen, joita kantaja väittää loukatun nyt käsiteltävässä asiassa, yksilöimisen jälkeen on ensinnäkin tutkittava, pyritäänkö näillä säännöillä antamaan yksityisille oikeuksia, ja toiseksi, onko neuvosto rikkonut näitä sääntöjä riittävän ilmeisellä tavalla.

a) Oikeussäännöt, joita väitetään loukatun

106 Unionin yleisen tuomioistuimen esittämiin kysymyksiin suullisessa käsittelyssä antamassaan vastauksessa kantaja täsmensi niiden oikeussääntöjen osalta, joiden rikkominen oli todettu 6.9.2013 annetussa tuomiossa Iran Insurance v. neuvosto (T-12/11, ei julkaistu, EU:T:2013:401), viitanneensa yksinomaan kyseisen tuomion 129 ja 130 kohdassa esitettyyn toteamukseen siitä, että siltä osin kuin riidanalaiset säädökset koskivat sen itsensä tarjoamia vakuutuspalveluja helikopterien varaosien, elektroniikan ja tietokoneiden sekä niiden ilmailu- ja ohjusnavigointisovellusten oston yhteydessä, riidanalaiset säädökset eivät olleet perusteltuja, koska niiden tueksi ei ollut esitetty todisteita, ja että niillä rikottiin lähinnä päätöksen 2010/413 20 artiklan 1 kohdan b alakohtaa, asetuksen N:o 961/2010 16 artiklan 2 kohdan a alakohtaa ja asetuksen N:o 267/2012 23 artiklan 2 kohdan a alakohtaa.

b) Kysymys siitä, onko niiden oikeussääntöjen, joita väitetään loukatun, tarkoituksena antaa yksityisille oikeuksia

107 Oikeuskäytännöstä seuraa, että säännöksillä ja määräyksillä, joilla määritellään tyhjentävästi edellytykset rajoittavien toimenpiteiden toteuttamiselle, pyritään ensisijaisesti suojelemaan niiden henkilöiden ja yhteisöjen, joihin tällaisia toimenpiteitä voidaan soveltaa, omia etuja, rajoittamalla heihin laillisesti kohdistettavien rajoittavien toimenpiteiden soveltamisalaa (ks. analogisesti tuomio 23.11.2011, Sison v. neuvosto, T-341/07, EU:T:2011:687, 51 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen ja tuomio 25.11.2014, Safa Nicu Sepahan v. neuvosto, T-384/11, EU:T:2014:986, 57 kohta).

108 Kyseisillä säännöksillä ja määräyksillä siis suojataan niiden henkilöiden ja yhteisöjen, joihin rajoittavia toimenpiteitä voidaan soveltaa, omia etuja, ja siitä syystä niitä on pidettävä oikeussääntöinä, joilla on tarkoitus antaa oikeuksia yksityisille. Jos kyseessä olevat aineelliset edellytykset eivät täyty, kyseisellä yksityisellä ja yhteisöllä on nimittäin oikeus siihen, ettei häneen sovelleta rajoittavia toimenpiteitä. Tämä oikeus merkitsee väistämättä, että yksityinen ja yhteisö, joihin sovelletaan rajoittavia toimenpiteitä muilla kuin kyseisissä säännöksissä määritellyillä edellytyksillä, voivat vaatia korvausta tällaisilla toimenpiteillä aiheutetuista vahingollisista seurauksista, jos osoitetaan, että toimenpiteet perustuvat neuvoston soveltamien aineellisoikeudellisten sääntöjen riittävän ilmeiseen rikkomiseen (ks. analogisesti tuomio 23.11.2011, Sison v. neuvosto, T-341/07, EU:T:2011:687, 52 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen ja tuomio 25.11.2014, Safa Nicu Sepahan v. neuvosto, T-384/11, EU:T:2014:986, 58 kohta).

109 Tästä seuraa, että säännöt, joita kantaja väittää rikotun nyt käsiteltävässä asiassa, ovat oikeussääntöjä, joilla annetaan oikeuksia yksityisille, kuten kantajalle, joka on riidanalaisissa säädöksissä tarkoitettu henkilö.

c) Kysymys siitä, onko neuvosto rikkonut riittävän ilmeisellä tavalla niitä oikeussääntöjä, joita väitetään loukatun

110 Oikeuskäytännössä on täsmennetty, että oikeussäännön, jolla annetaan yksityisille oikeuksia, rikkomista voidaan pitää riittävän ilmeisenä, kun toimielin on rikkonut selvällä ja vakavalla tavalla sen harkintavallalle asetettuja rajoja, ja että tältä osin huomioon otettavia seikkoja ovat muun muassa rikotun säännön selkeys ja täsmällisyys ja rikotussa säännössä unionin viranomaiselle annetun harkintavallan laajuus (ks. tuomio 30.5.2017, Safa Nicu Sepahan v. neuvosto, C-45/15 P, EU:C:2017:402, 30 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

111 Oikeuskäytännöstä ilmenee, että jos kyseessä olevan toimielimen harkintavalta on erittäin vähäinen tai jopa olematon, jo pelkän unionin oikeuden rikkomisen voidaan katsoa muodostavan riittävän ilmeisen rikkomisen (ks. tuomio 11.7.2007, Sison v. neuvosto, T-47/03, ei julkaistu, EU:T:2007:207, 235 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

112 Oikeuskäytännöstä seuraa myös, että unionin oikeuden rikkominen on joka tapauksessa selvästi ilmeinen silloin, kun sitä on jatkettu huolimatta jäsenyysvelvoitteiden laiminlyönnin toteavasta tuomiosta, ennakkoratkaisupyyntöä koskevasta tuomiosta tai asiaa koskevasta unionin tuomioistuinten vakiintuneesta oikeuskäytännöstä, joiden perusteella kyseistä toimintaa on pidettävä unionin oikeuden rikkomisena (ks. tuomio 30.5.2017, Safa Nicu Sepahan v. neuvosto, C-45/15 P, EU:C:2017:402, 31 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

113 Ajankohtana, jona neuvosto antoi riidanalaiset säädökset, eli 25.10.2010 ja 23.3.2012 välisenä aikana oikeuskäytännöstä ilmeni jo selkeästi ja täsmällisesti, että mikäli asia riitautetaan, neuvoston on toimitettava tiedot ja näyttö siitä, että päätöksen 2010/413 20 artiklan 1 kohdan b alakohdassa, asetuksen N:o 961/2010 16 artiklan 2 kohdan a alakohdassa ja asetuksen N:o 267/2012 23 artiklan 2 kohdan a alakohdassa tarkoitettuun toimintaan, johon liittyy ydinaseiden leviämisen vaara, osallistumista koskevan kriteerin soveltamisedellytykset täyttyivät. Unionin tuomioistuinta on jo pyydetty toteamaan riidanalaisten säädösten antamista edeltävän oikeuskäytännön perusteella, että neuvostolle kuuluva velvollisuus koota tiedot tai todisteet henkilöä tai yhteisöä koskevien rajoittavien toimenpiteiden perusteeksi, mikäli asia riitautetaan, seurasi jo riidanalaisten säännösten antamishetkellä unionin tuomioistuimen vakiintuneesta oikeuskäytännöstä (ks. tuomio 30.5.2017, Safa Nicu Sepahan v. neuvosto, C-45/15 P, EU:C:2017:402, 35–40 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

114 Lisäksi koska neuvoston velvollisuus tarkistaa ja näyttää toteen henkilöä tai yhteisöä koskevien rajoittavien toimenpiteiden perusteltavuus ennen kyseisten toimenpiteiden toteuttamista määräytyy asianomaisten henkilöiden ja yhteisöjen perusoikeuksien ja erityisesti niiden tehokasta oikeussuojaa koskevan oikeuden kunnioittamisen perusteella, sillä ei ole harkintavaltaa tältä osin (tuomio 18.2.2016, Jannatian v. neuvosto, T-328/14, ei julkaistu, EU:T:2016:86, 52 kohta; ks. vastaavasti myös tuomio 25.11.2014, Safa Nicu Sepahan v. neuvosto, T-384/11, EU:T:2014:986, 59–61 kohta). Näin ollen neuvostolla ei ollut nyt esillä olevassa asiassa harkintavaltaa kyseisen velvollisuuden täytäntöönpanon yhteydessä.

115 Koska neuvosto ei noudattanut velvollisuuttaan perustella riidanalaisia säädöksiä, se on nyt käsiteltävässä asiassa rikkonut riittävän ilmeisellä tavalla oikeussääntöä, jolla annetaan yksityisille oikeuksia.

116 Näin ollen edellytys, joka koskee neuvoston moititun toiminnan eli riidanalaisten säädösten antamisen lainvastaisuutta, täyttyy niiden oikeussääntöjen osalta, joihin kantaja on vedonnut ja joiden rikkominen todetaan 6.9.2013 annetun tuomion Iran Insurance v. neuvosto (T-12/11, ei julkaistu, EU:T:2013:401) 129 ja 130 kohdassa.

2. Väitetty vahinko ja syy-yhteys moititun lainvastaisen toiminnan ja tässä tarkoitetun vahingon välillä

117 Kantaja väittää näyttäneensä toteen, että sille on riidanalaisten säädösten vuoksi aiheutunut todellista ja varmaa aineetonta ja aineellista vahinkoa.

118 Neuvosto, jota komissio tukee, väittää, ettei vahingon olemassaoloa koskeva edellytys tässä tapauksessa täyty. Sen mukaan riidanalaiset säädökset eivät olleet kantajalle määrättyjä rikosoikeudellisia seuraamuksia, eikä niiden tavoitteena ollut sen mukaan aiheuttaa sille vahinkoa. Sen mukaan niiden tarkoituksena oli ainoastaan estää ydinaseiden leviäminen.

119 Aiheutuneen vahingon tosiasiallisuutta koskevasta edellytyksestä on todettava, että oikeuskäytännön (ks. vastaavasti tuomio 27.1.1982, De Franceschi v. neuvosto ja komissio, 51/81, EU:C:1982:20, 9 kohta; tuomio 13.11.1984, Birra Wührer ym. v. neuvosto ja komissio, 256/80, 257/80, 265/80, 267/80, 5/81, 51/81 ja 282/82, EU:C:1984:341, 9 kohta ja tuomio 16.1.1996, Candiotte v. neuvosto,

T-108/94, EU:T:1996:5, 54 kohta) mukaan unioni voi joutua sopimussuhteen ulkopuoliseen vastuuseen ainoastaan siinä tapauksessa, että kantaja on kärsinyt todellisen ja varman vahingon. Valittajan on todistettava, että kyseinen edellytys täyttyy (ks. tuomio 9.11.2006, Agraz ym. v. komissio, C-243/05 P, EU:C:2006:708, 27 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen) ja erityisesti esitettävä todisteet väitetyn vahingon olemassaolosta ja laajuudesta (ks. tuomio 16.9.1997, Blackspur DIY ym. v. neuvosto ja komissio, C-362/95 P, EU:C:1997:401, 31 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

120 Tarkemmin sanottuna sekä aineellisia että aineettomia vahinkoja koskevissa korvausvaatimuksissa, joissa on kyseessä joko symbolinen korvaus tai merkittävän korvauksen saaminen, on täsmennettävä väitetyn vahingon laatu moititun toiminnan osalta ja arvioitava edes suuntaa-antavasti kyseisen vahingon kokonaismäärä (ks. tuomio 26.2.2015, Sabbagh v. neuvosto, T-652/11, ei julkaistu, EU:T:2015:112, 65 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

121 Väitetyn toiminnan ja väitetyn vahingon välistä syy-yhteyttä koskevasta edellytyksestä on todettava, että väitetyn vahingon on oltava riittävän suorassa syy-yhteydessä moitittuun toimintaan nähden; tällaisen toiminnan on toisin sanoen oltava vahingon määräävä syy, mutta olemassa ei kuitenkaan ole velvollisuutta korvata kaikkia lainvastaisen tilanteen kaukaisiakin vahingollisia seurauksia (ks. vastaavasti tuomio 4.10.1979, Dumortier ym. v. neuvosto, 64/76, 113/76, 167/78, 239/78, 27/79, 28/79 ja 45/79, EU:C:1979:223, 21 kohta; ks. myös tuomio 10.5.2006, Galileo International Technology ym. v. komissio, T-279/03, EU:T:2006:121, 130 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen). Kantajan on näytettävä toteen, että väitetyn toiminnan ja väitetyn vahingon välillä on syy-yhteys (ks. tuomio 30.9.1998, Coldiretti ym. v. neuvosto ja komissio, T-149/96, EU:T:1998:228, 101 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

122 Esillä olevassa asiassa on näin ollen tutkittava, onko kantaja näyttänyt toteen, että sille on riidanalaisten säädösten antamisen vuoksi aiheutunut todellista ja varmaa aineetonta ja aineellista vahinkoa ja että kyseisten säädösten antamisen ja kyseisen vahingon välillä on syy-yhteys.

a) Väitetty aineeton vahinko

123 Kantaja väittää, että koska riidanalaiset säädökset ovat vahingoittaneet sen mainetta, ne ovat aiheuttaneet sille suurta aineetonta vahinkoa, jota vastaavan kohtuullisen korvauksen se arvioi olevan 1 000 000 euroa, kuten se oli jo ilmoittanut 25.7.2015 päivätyssä kirjeessään neuvostolle. Se väittää tässä yhteydessä, että unionin tuomioistuimet ovat vastaavassa tilanteessa aiemmin todenneet ja katsoneet korvattavaksi yritykselle sen maineen vahingoittumisen vuoksi aiheutuneen aineettoman vahingon (tuomio 25.11.2014, Safa Nicu Sepahan v. neuvosto, T-384/11, EU:T:2014:986, 80 ja 83 kohta).

124 Vastoin väitettä, jonka neuvosto on kantajan mukaan esittänyt tukeutumalla 19.7.2011 annettuun Euroopan ihmisoikeustuomioistuimen tuomioon Uj v. Unkari (CE:ECHR:2011:0719JUD002395410), kantaja katsoo, että yrityksillä on moraalinen ulottuvuus ja että esimerkiksi niiden maineen ja liiketoiminnan harjoittamismahdollisuuksien vahingoittumisesta voi aiheutua niille aineetonta vahinkoa. Neuvoston viittaus kyseiseen Euroopan ihmisoikeustuomioistuimen tuomioon on sen mukaan epäasianmukainen, sillä siinä tarkastellaan maineen suojelemista ainoastaan suhteessa sananvapauteen mahdollisesti kohdistettaviin rajoituksiin. Hyvän maineen säilyttäminen on sen mukaan erityisen tärkeä tekijä toimijoiden välisiin luottamussuhteisiin perustuvilla vakuutusmarkkinoilla, joilla maineella on merkitystä. Kantaja väittää, että ennen riidanalaisten säädösten antamista sillä oli hyvä kansainvälinen maine, mistä on sen mukaan osoituksena se, että se on harjoittanut kansainvälistä vakuutustoimintaa, tehnyt sopimuksia maineikkaiden kansainvälisten vakuutus- tai jälleenvakuutusyhtiöiden kanssa, että sille oli myönnetty tunnettuja kansainvälisiä laatutodistuksia ja että sen jäsenten asiantuntemus oli tunnustettu kansainvälisesti, mistä on osoituksena se, että ne olivat osallistuneet ammatillisiin konferensseihin ja kansainvälisiin tieteellisiin tapaamisiin. Kantajan mukaan sen maine vahingoittui riidanalaisten säädösten vuoksi, joissa sen nimi yhdistettiin vakavaan uhkaan kansainväliselle rauhalle ja turvallisuudelle ja joiden seurauksena se

joutui olosuhteiden pakosta lopettamaan toimintansa unionissa. Kantajan mukaan se ei voinut niiden antamisen jälkeen enää tehdä sopimuksia kansainvälisten yhtiöiden kanssa eikä osallistua tieteellisiin ja neuvoa-antaviin kokouksiin, toimialajärjestön toimintaan tai kansainvälisiin tapaamisiin eikä saada kansainvälisten luottokelpoisuusluokituslaitosten antamaa luokitusta. Jos liiketoiminta-alan toimija joutuu olosuhteiden pakosta lopettamaan toimintansa, sen maineelle ja uskottavuudelle aiheutuva haitallinen vaikutus on joka tapauksessa ilmeinen ja väistämätön. Sen jälkeen kun siihen kohdistetut rajoittavat toimenpiteet oli poistettu vuonna 2016, sen ilmoittautuminen ammatillisiin seminaareihin oli edelleen vaikeaa, jopa mahdotonta. Maineensa palauttamiseksi sen olisi järjestettävä maailmanlaajuinen mainoskampanja, jonka kustannusten se arvioi olevan 45 miljoonaa USD (n. 38,7 miljoonaa euroa). Koska se ei ole vielä täsmällisesti arvioinut maineensa palauttamisen kustannuksia, unionin yleinen tuomioistuin voisi asian selvittämistoimena nimetä riippumattoman asiantuntijan tekemään tällaisen arvioinnin. Kantaja väittää lopuksi, ettei ole tarpeen osoittaa, että sille on aiheutunut maineensa palauttamisesta erityisesti mainontaan liittyviä kustannuksia. Sen mukaan pitäisi riittää, että osoitetaan, että vahingoittuneen maineen palauttamisesta aiheutuisi merkittäviä kustannuksia.

125 Neuvosto, jota komissio tukee, katsoo, että väitettyä aineetonta vahinkoa koskeva korvausvaatimus on joka tapauksessa hylättävä perusteettomana. Tältä osin se väittää, ettei kantajaa sinänsä ole riidanalaisissa säädöksissä leimattu organisaatioksi, joka muodostaa uhkan kansainväliselle rauhalle ja turvallisuudelle, ja ettei se ole myöskään esittänyt minkäänlaista näyttöä tämän väitteensä tueksi. Neuvoston mukaan se on ainoastaan yksilöity ohjelmissa, joita koskevia pakotteita on määrätty YK:n turvallisuusneuvoston päätöslauselmassa 1737, käytettävien tuotteiden hankintaa sisältävää toimintaa harjoittavaksi henkilöksi, mikä neuvoston mukaan riitti perusteeksi sille, että sen nimi merkittiin riidanalaisiin luetteloihin. Kantaja ei ole esittänyt mitään näyttöä siitä, että sille on aiheutunut kyseisten säädösten antamisen vuoksi aineetonta vahinkoa, kuten oikeuskäytännössä edellytetään (määräys 17.2.2012, Dagher v. neuvosto, T-218/11, ei julkaistu, EU:T:2012:82, 46 kohta). Neuvoston mukaan ei ole näyttöä siitä, että kantajalla olisi ollut hyvä kansainvälinen maine, että siltä on jäänyt saamatta voittoja maineelleen aiheutuneen vahingon vuoksi tai että sille on aiheutunut kustannuksia maineensa palauttamiseksi järjestetyistä mainoskampanjoista. Kannekirjelmän liitteenä oleva lehtiartikkeli, joka koskee maailmanlaajuisen mainoskampanjan arvioituja kustannuksia, on sen mukaan merkityksetön, koska se koskee eri mantereella toimivaa eri toimialan yritystä, joka ei ole kytköksissä kantajaan eikä liity unionin toteuttamiin rajoittaviin toimenpiteisiin. Kantajan vastauksessaan esittämät väitteet eivät neuvoston mukaan osoita kantajan mainetta vahingoitetun, minkä seurauksena sille olisi aiheutunut aineetonta vahinkoa. Kuten Euroopan ihmisoikeustuomioistuin on todennut 19.7.2011 antamansa tuomion Uj v. Unkari (CE:ECHR:2011:0719JUD002395410) 22 kohdassa, yrityksen kaupalliselle maineelle aiheutuva vahinko ja henkilön maineelle hänen sosiaalisen asemansa osalta aiheutuva vahinko on erotettava toisistaan; moraalinen ulottuvuus ei koske yrityksen kaupalliselle maineelle aiheutuvaa vahinkoa. Unionin yleinen tuomioistuin on viitannut kyseiseen oikeuskäytäntöön asiassa, joka koskee rajoittavia toimenpiteitä (tuomio 12.2.2015, Akhras v. neuvosto, T-579/11, ei julkaistu, EU:T:2015:97, 152 kohta). Kantaja yrittää kiertää velvoitettaan näyttää toteen väittämänsä vahingon olemassaolo ja määrittää sen määrä, kun se pyytää unionin yleistä tuomioistuinta nimeämään asiantuntijan osana asian selvittämistoimia. Jos unionin yleinen tuomioistuin katsoo, että unionin sopimussuhteen ulkopuolinen vastuu on syntynyt, sen olisi oikeuskäytännön mukaisesti katsottava, että riidanalaisten säädösten kumoaminen oli riittävä korvaus kantajalle aiheutuneesta aineettomasta vahingosta. Joka tapauksessa kantajan vaatima 1 000 000 euron korvausmäärä sille aiheutuneesta aineettomasta vahingosta on oikeuskäytännön valossa liiallinen, eikä sen tueksi ole esitetty perusteluja.

126 Komissio lisää, että kantajan tarkoittaman kaltaista aineetonta vahinkoa eli sen yrityskuvan korjaamiseksi järjestettävän mainoskampanjan kustannuksia ei voida erottaa aineellisesta vahingosta, joka sen on osoitettava todelliseksi ja varmaksi.

127 ”Aineettomaksi” luonnehtimansa vahingon korvauksen osalta kantaja viittaa maineensa vahingoittumiseen sen perusteella, että sen nimi on yhdistetty kansainväliseen rauhaan ja turvallisuuteen kohdistuvaan vakavaan uhkaan. Vahingon tosiasiallisuudesta on osoituksena se, että riidanalaisten säädösten antaminen on vaikuttanut kolmansien osapuolten käyttäytymiseen sitä kohtaan; vahingon laajuus taas voidaan määrittää suhteessa niihin mainontakustannuksiin, jotka sille aiheutuisivat maineensa palauttamisesta.

128 Vahinko, josta kantaja vaatii korvausta vedoten aineettomaan vahinkoon, on sen yrityskuvalle ja maineelle aiheutuneesta vahingosta johtuva aineeton vahinko.

129 SEUT 268 artiklan nojalla annetusta oikeuskäytännöstä, luettuna yhdessä SEUT 340 artiklan toisen kohdan kanssa, ilmenee kuitenkin, että oikeushenkilölle voidaan lähtökohtaisesti suorittaa korvaus aineettomasta vahingosta (ks. vastaavasti tuomio 28.1.1999, BAI v. komissio, T-230/95, EU:T:1999:11, 37 kohta ja tuomio 15.10.2008, Camar v. komissio, T-457/04 ja T-223/05, ei julkaistu, EU:T:2008:439, 56 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen) ja että tällainen vahinko voi johtua kyseisen henkilön yrityskuvan tai maineen vahingoittumisesta (ks. vastaavasti tuomio 9.7.1999, New Europe Consulting ja Brown v. komissio, T-231/97, EU:T:1999:146, 53 ja 69 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen; tuomio 8.11.2011, Idromacchine ym. v. komissio, T-88/09, EU:T:2011:641, 70–76 kohta ja tuomio 25.11.2014, Safa Nicu Sepahan v. neuvosto, T-384/11, EU:T:2014:986, 80–85 kohta).

130 Jos neuvosto aikoo vedota Euroopan ihmisoikeustuomioistuimen oikeuskäytäntöön, on todettava, että kyseisen tuomioistuimen oman oikeuskäytännön ja tämän käytännön valossa siinä ei suljeta pois sitä, että myös kaupalliselle yhtiölle voidaan myöntää rahallinen korvaus aiheutuneesta – muustakin kuin aineellisesta – vahingosta; tällaista korvausta määritettäessä on otettava huomioon kulloisenkin yksittäisen tapauksen olosuhteet (Euroopan ihmisoikeustuomioistuimen tuomio 6.4.2000, Comingersoll S.A. v. Portugali, CE:ECHR:2000:0406JUD003538297, 32 ja 35 kohta). Vahinko voi käsittää tällaisen yhtiön kannalta enemmän tai vähemmän ”objektiivisia” ja ”subjektiivisia” asioita, joihin kuuluu esimerkiksi yrityksen maine ja joiden seurauksia ei voida määrittää tarkasti (Euroopan ihmisoikeustuomioistuimen tuomio 6.4.2000, Comingersoll S.A. v. Portugali, CE:ECHR:2000:0406JUD003538297, 35 kohta). Kuten 2.2.2016 annetusta Euroopan ihmisoikeustuomioistuimen tuomiosta Magyar Tartalomszolgáltatók Egyesülete ja index.hu Zrt v. Unkari (CE:ECHR:2016:0202JUD002294713, 84 kohta) ilmenee, kyseistä Euroopan ihmisoikeustuomioistuimen oikeuskäytäntöä ei ole kyseenalaistettu neuvoston mainitsemalla 19.7.2011 annetulla Euroopan ihmisoikeustuomioistuimen tuomiolla Uj v. Unkari (CE:ECHR:2011:0719JUD002395410), jossa ainoastaan täsmennetään, että kyseinen vahinko oli luonteeltaan pikemminkin kaupallinen kuin aineeton vahinko.

131 Tämän vuoksi on hylättävä sekä komission väitteet, joiden mukaan kantajan kärsimäkseen väittämä aineeton vahinko liittyy erottamattomasti aineelliseen vahinkoon, johon se vetoaa, että neuvoston väitteet, joiden mukaan kantajalle kaupallisena yhtiönä ei voida myöntää korvausta sen maineen vahingoittumisesta aiheutuneesta aineettomasta vahingosta.

132 Väitetyn aineettoman vahingon olemassaoloon liittyen on syytä huomauttaa, että vaikka erityisesti tällaisen vahingon ollessa kyseessä todisteiden tai näytön esittämistä ei välttämättä ole pidettävä tällaisen vahingon tunnustamisen edellytyksenä, kantajan on vähintäänkin osoitettava, että kyseisen toimielimen moitittu toiminta oli sellaista, että se voi aiheuttaa kantajalle tällaista vahinkoa (ks. tuomio 16.10.2014, Evropaïki Dynamiki v. komissio, T-297/12, ei julkaistu, EU:T:2014:888, 31 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen; ks. vastaavasti myös tuomio 28.1.1999, BAI v. komissio, T-230/95, EU:T:1999:11, 39 kohta).

133 Lisäksi vaikka unionin tuomioistuin totesi 28.5.2013 antamassaan tuomiossa Abdulrahim v. neuvosto ja komissio (C-239/12 P, EU:C:2013:331), että lainvastaisten rajoittavien toimenpiteiden kumoaminen voi olla tietynlainen korvaus aiheutuneesta aineettomasta vahingosta, tästä ei kuitenkaan seuraa, että

tällainen korvausmuoto riittää kaikissa tapauksissa varmistamaan, että tämä vahinko korvataan kokonaisuudessaan, sillä päätökset on tässä yhteydessä tehtävä käsiteltävänä olevan asian olosuhteiden perusteella (tuomio 30.5.2017, Safa Nicu Sepahan v. neuvosto, C-45/15 P, EU:C:2017:402, 49 kohta).

134 Nyt esillä olevassa asiassa ainoiden kantajan esittämien hyväksyttävien todisteiden perusteella ei voida kuitenkaan todeta, ettei neuvoston moititun toiminnan lainvastaisuuden toteaminen ja riidanalaisten säädösten kumoaminen olisi sinänsä riittänyt korjaamaan aineetonta vahinkoa, jonka kantaja väittää itselleen aiheutuneen sen vuoksi, että riidanalaiset säädökset vahingoittivat sen mainetta.

135 Kantajan esittämä aineetonta vahinkoa koskeva korvausvaatimus on näin ollen hylättävä ilman, että on tarpeen edes tutkia syy-yhteyden olemassaoloa koskevaa edellytystä.

b) Väitetty aineellinen vahinko

136 Kantaja väittää kärsineensä aineellista vahinkoa riidanalaisten säädösten antamisen vuoksi. Tässä yhteydessä se vaatii kannekirjelmässä, että neuvosto velvoitetaan suorittamaan sille 3 774 187,07 euron, 84 767,66 GBP:n (n. 94 939 euron) ja 1 532 688 USD:n (n. 1 318 111 euron) suuruiset korvaukset. Vastauskirjelmässään kantaja muutti vaatimuksensa 2 494 484,07 euron, 84 767,66 GBP:n (n. 94 939 euron), 33 945 miljoonan IRR:n (n. 678 900 euron) ja 1 532 688 USD:n (n. 1 318 111 euron) suuruisiksi korvauksiksi.

137 Kantaja erottaa näin ollen siinä aineellisessa vahingossa, johon se vetoaa, kolme osatekijää.

138 Ensimmäinen väitettyyn aineelliseen vahinkoon liittyvä osatekijä koostuu niiden korkojen menetyksestä, jotka kantaja olisi voinut periä, jos se olisi voinut siirtää unionissa oleville tileilleen talletetut varansa Iraniin ja saada siellä tuottoa niille. Tältä osin huomioon otettava ajanjakso ulottui heinäkuusta 2010, jolloin ensimmäiset sitä koskevat rajoittavat toimenpiteet toteutettiin, marraskuuhun 2013, jonka kuluessa riidanalaisten säädösten vaikutukset sen mukaan lakkasivat. Tämän osatekijän osalta kantaja vaatii kannekirjelmässä 17 733,48 euron, 2 544,82 GBP:n (n. 2 850 euron) sekä 421,05 USD:n (n. 362 euron) korvauksia.

139 Toinen väitettyyn aineelliseen vahinkoon liittyvä osatekijä koostuu niiden korkojen menetyksestä, jotka kantaja olisi voinut periä, jos se olisi voinut siirtää Iraniin varat, jotka kolmen vakuutus- ja jälleenvakuutusyhtiön olisi pitänyt maksaa sille sen unionissa oleville tileille, ja saada niille tuottoa Iranissa. Tältä osin huomioon otettava ajanjakso ulottui kyseisten saatavien erääntymispäivästä marraskuuhun 2013, jonka kuluessa riidanalaisten säädösten vaikutukset sen mukaan lakkasivat. Tämän osatekijän osalta kantaja vaatii kannekirjelmässä 557 196,09 euron, 82 222,84 GBP:n (n. 92 089 euron) sekä 1 532 266,95 USD:n (n. 1 317 749 euron) korvauksia.

140 Kolmas väitettyyn aineelliseen vahinkoon liittyvä osatekijä vastaa voittoja, joita ilman kantaja väittää jääneensä matkustaja- ja rahtiliikenteen vakuutussopimusten tekemättä jäämisen vuoksi. Tältä osin huomioon otettava ajanjakso ulottui heinäkuusta 2010, jolloin ensimmäiset sitä koskevat rajoittavat toimenpiteet toteutettiin, marraskuuhun 2013, jonka kuluessa riidanalaisten säädösten vaikutukset sen mukaan lakkasivat. Tämän osatekijän osalta kantaja vaati kannekirjelmässään 3 199 257,50 euron korvausta matkustajaliikenteeseen liittyvien vakuutussopimusten tekemättä jäämisestä ja ilmoitti vahvistavansa rahtiliikenteen osalta vaatimansa korvausmäärän menettelyn myöhemmässä vaiheessa. Vastauskirjelmässään se vaatii matkustajaliikenteen osalta 1 919 554,50 euron korvausta ja rahtiliikenteen osalta 33 945 miljoonan IRR:n (n. 678 900 euron) korvausta vakuutussopimusten tekemättä jäämisestä.

141 Sen aineellisen vahingon, jonka kantaja väittää itselleen aiheutuneen, kaikkien osatekijöiden olemassaolon selvittämiseksi kantaja nojautuu SRA-kertomukseen. SRA-instituutti vahvistaa vastauskirjelmän liitteenä olevassa ilmoituksessa noudattaneensa riippumattomuuden ja

puolueettomuuden periaatteita, tarkistaneensa todisteet ja asiaan liittyvät asiakirjat sekä keskustelleensa johtajien ja toimivaltaisten viranomaisten kanssa. Saamatta jääneen voiton osoittaminen edellyttää kantajan mukaan väistämättä nojautumista kohtuullisiin olettamiin.

142 Sen aineellisen vahingon, jonka kantaja väittää itselleen aiheutuneen, ensimmäisen osatekijän osalta se esittää, että sen unionissa oleville tileille talletetut määrät ilmenevät oikeudellisesti riittävällä tavalla kannekirjelmän liitteenä olevista asiakirjoista. SRA-kertomuksessa on sen mukaan esitetty varovainen arvio tuotosta, jonka se olisi voinut saada kyseisistä määristä Iranissa, soveltamalla näihin määriin SRA-instituutin vahvistamaa 6 prosentin korkokantaa.

143 Vastauskirjelmässään ja väliintulokirjelmää koskevissa huomautuksissaan kantaja korostaa sitä, että se menetti riidanalaisten säädösten antamisen vuoksi mahdollisuuden saada käyttöönsä unionissa olevilla tileillään jäädytettyinä olleet varat ja erityisesti mahdollisuuden uudelleen investoida ne Iranissa dynaamisesti ja tuottavasti. SRA-instituutti on sen mukaan nojautunut arviossaan sen tapaan käyttää hallussaan olevaa ulkomaan valuuttaa jälleenvakuutussopimusten tekemiseen näissä samoissa valuutoissa. Lisäksi kantajan mukaan on tavanomaista, että Iranissa vakuutussopimukset tai tilit ovat ulkomaiden valuuttojen määräisiä.

144 Sen aineellisen vahingon, jonka kantaja väittää itselleen aiheutuneen, toisen osatekijän osalta se väittää, että määrät, jotka kolmen vakuutus- tai jälleenvakuutusyhtiön olisi pitänyt maksaa sen unionissa oleville tileille, ilmenevät kannekirjelmän liitteenä olevista asiakirjoista. Sen mukaan SRA-instituutti on tarkastanut ne ennen niiden sisällyttämistä SRA-kertomukseen. Kyseisten määrien osalta menetetyt korot on sen mukaan laskettu käyttäen kyseisessä kertomuksessa selostettua menetelmää. Vastauskirjelmässään ja väliintulokirjelmää koskevissa huomautuksissaan kantaja korostaa sitä, että riidanalaisten säädösten antamisen vuoksi se menetti mahdollisuuden saada käyttöönsä ulkomaanvaluuttojen määräiset erät, jotka sen olisi pitänyt saada kolmelta vakuutus- tai jälleenvakuutusyhtiöltä, ja erityisesti mahdollisuuden uudelleen investoida ne Iranissa dynaamisesti ja tuottavasti.

145 Sen aineellisen vahingon, jonka kantaja väittää itselleen aiheutuneen, kolmannen osatekijän osalta se väittää, että osoituksena sen riidanalaisten säädösten antamisen vuoksi saamatta jääneistä mahdollisista voitoista on se, että se teki ennen kyseisten säädösten antamista matkustajaliikenteeseen unionissa liittyviä vakuutussopimuksia, kuten SRA-kertomus osoittaa; tästä on osoituksena kannekirjelmän liitteenä oleva hyvityslasku, joka oli osoitettu eräälle vakuutusyhtiölle. Tällaisten sopimusten menettäminen unionissa liittyy sen mukaan kyseisiin säädöksiin, eikä Yhdysvaltojen lainsäädäntöön, jota sovelletaan vain Yhdysvaltojen alueella. Kantajan mukaan kyseisessä kertomuksessa esitetään arvio tekemättä jääneiden vakuutussopimusten määrästä ja arvosta aiemmin tehtyjen sopimusten määrän ja arvon perusteella. SRA-instituutti on vahvistanut vastauskirjelmän liitteenä olevassa asiakirjassa käyttäneensä tämän arvionsa perusteena ”tietoja, jotka on esitetty rajoittavien toimenpiteiden toteuttamista edeltäneiden kahden vuoden aikana annetuissa vakuutuskirjoissa yhteistyössä [kyseisen vakuutusyhtiön kanssa] tarkastettujen [kantajan] rahoituskertomusten pohjalta”. Matkustajaliikenteen vakuutussopimusten tekemättä jäämisen vuoksi se sovelsi vastauskirjelmässään kannekirjelmässä alun perin ilmoittamaansa korvausmäärään kustannustasoaan vastaavaa 40 prosentin vähennystä kyseisen instituutin ohjeiden mukaisesti. Rahtiliikenteen vakuutussopimusten tekemättä jäämisen osalta kyseinen instituutti arvioi vahingon määrän soveltamalla suoraan sen kustannustasoa vastaavaa 40 prosentin vähennystä.

146 Neuvosto, jota komissio tukee, kiistää joka tapauksessa sen, että kantaja olisi osoittanut kärsimäkseen väittämänsä aineellisen vahingon kolmen osatekijän olemassaolon.

147 Neuvosto, jota komissio tukee, kyseenalaistaa SRA-kertomuksen todistusarvon, koska sen tueksi ei ole toimitettu riippumattoman, kantajan kannalta ulkopuolisen asiantuntijan varmentamia yksityiskohtaisia asiakirjoja, kuten oikeuskäytännössä edellytetään. Lisäksi kertomus on laadittu farsin kielellä, ja sen yhteydessä on toimitettu ainoastaan kantajan vapaa käännös. SRA-instituutin ilmoitus, jonka kantaja

on esittänyt osoittaakseen kertomuksen luotettavuuden, ei täytä näyttövaatimuksia. Neuvoston mukaan kantaja ei ole esittänyt todisteita, joihin kyseinen instituutti on sen mukaan tukeutunut laatiessaan kertomuksensa. Sen mukaan kantaja ei voi pätevästi väittää, että kyseisiä osatekijöitä koskevat tiedot ovat luottamuksellisia, sillä salassapitovelvollisuutta koskevat Iranin säännökset eivät ole ensisijaisia unionin tuomioistuinten oikeuskäytäntöön nähden; kyseisen oikeuskäytännön mukaan kantajan on toimitettava todisteet vahingosta, jonka se väittää itselleen aiheutuneen, sekä kyseisen vahingon ja väitetyn lainvastaisuuden välisestä syy-yhteydestä.

148 Väitetyn aineellisen vahingon ensimmäisen osatekijän osalta neuvosto, jota komissio tukee, väittää, että SRA-kertomus nojautuu pelkkään vahinko-olettamaan ilman selontekoa siitä, kuinka vahinko on tosiasiallisesti aiheutunut. Siinä ei anneta minkäänlaista selvitystä tai esitetä täsmällistä asiakirja-aineistoa, eikä se näin ollen riitä osoittamaan tällaisen osatekijän olemassaoloa. On mahdotonta tietää, onko kertomuksessa otettu huomioon se seikka, että kantajan tileille on voinut kertyä korkoa unionissa. Neuvoston mukaan riidanalaiset säädökset eivät estäneet maksamasta tällaisia korkoja, vaan ainoastaan niiden mahdollisen nostamisen tililtä. Lähtökohtaisesti kantajalle ei ole näin ollen aiheutunut sen unionissa oleville tileille maksettavan koron menetyksestä johtuvaa vahinkoa. Kantaja ei ole osoittanut, että jos se olisi voinut uudelleen investoida unionissa olevilla tileillään jäädytettyinä olleet varansa Iranissa, se olisi voinut saada 6 prosentin keskimääräisen koron eli kolmen vuoden ajalta 19 prosentin kumuloituneen koron. Neuvoston mukaan kantaja ei ole ottanut huomioon sitä, että jos kyseiset määrät olisi muunnettu sen kansalliseen valuuttaan, niiden arvo olisi vähentynyt, koska Iranin rialin arvo laski 57 prosenttia suhteessa euroon heinäkuun 2010 ja marraskuun 2013 välisenä aikana. Kantaja ei ole sen mukaan myöskään esittänyt näyttöä siitä, että se olisi voinut saada euromääräisiltä tileiltään 6 prosentin keskimääräisen koron.

149 Sen aineellisen vahingon, jonka kantaja väittää itselleen aiheutuneen, toisen osatekijän osalta neuvosto kiistää komission tukemana sen, että kantaja olisi näyttänyt toteen, että se olisi voinut saada väittämänsä tuoton niille määrille, jotka sen olisi kuulunut saada kolmelta vakuutus- tai jälleenvakuutusyhtiöltä. Se nojautuu samoihin väitteisiin kuin ne, jotka se esittää kantajan unionissa olevilla tileillä jäädytettyinä olleiden varojen osalta (edellä 148 kohta). Se huomauttaa, ettei kantajan toimittamiin asiakirjoihin sisälly mitään näyttöä määristä, jotka kyseiset kolme yritystä olivat väitetysti velkaa sille.

150 Väitetyn aineellisen vahingon kolmannen osatekijän osalta neuvosto, jota komissio tukee, väittää, että jos väitetty vahinko johtuu menetetystä mahdollisuudesta harjoittaa spekulatiivista liiketoimintaa, kuten nyt käsiteltävässä asiassa, edellytetty näyttökynnys on oikeuskäytännön mukaan erityisen korkea. Sen mukaan kantaja ei ole noudattanut tällaista näyttökynnystä. Siltä osin kuin on kyse matkustajaliikenteen osalta tekemättä jääneistä vakuutussopimuksista, kantaja on neuvoston mukaan ainoastaan päättelemällä arvioinut sille tämäntyyppisistä sopimuksista kahden edellisen vuoden aikana kertyneen 969 471,97 euron keskimääräisen vuotuisen liikevaihdon perusteella heinäkuun 2010 ja marraskuun 2013 välisenä aikana saamatta jääneiden voittojensa lopulliseksi määräksi 1 919 554,50 euroa. Neuvoston mukaan se ei kuitenkaan toimittanut matkustajaliikenteen osalta vuosina 2008 ja 2009 tehtyjä vakuutussopimuksia. Kantajan eräälle Saksassa sijaitsevalle vakuutusyhtiölle osoittama hyvityslasku ei neuvoston mukaan osoita sitä, että kantaja olisi tehnyt kyseisen yhtiön kanssa vaatimiaan määriä vastaavan sopimuksen tai että sillä olisi edes ollut kyseisen yhtiön kanssa pitkäaikainen sopimussuhde. On joka tapauksessa todettava, ettei kantaja ole ottanut huomioon sitä seikkaa, että saamatta jäänyttä voittoa voidaan arvioida ainoastaan ottamalla huomioon liikevaihtoon suhteutettu liikevoitto, ei pelkän liikevaihdon perusteella. Erityisesti sopimusta, jonka kantaja väittää tehneensä erään vakuutusyhtiön kanssa, koskevia kantajan kuluja koskevan tiedon puuttuessa tai koska ei voida tarkistaa tältä osin toimitettujen tietojen – erityisesti sen kantajan väitteen, jonka mukaan sen kustannustaso on 40 prosenttia – luotettavuutta, ei voida määrittää kantajalta mahdollisesti saamatta jääneen voiton tarkkaa määrää. Siltä osin kuin on kyse tekemättä jääneistä rahtiliikennealan vakuutussopimuksista, kantaja on neuvoston mukaan ainoastaan päätellyt saamatta jääneiden voittojensa määrän käyttämällä arvionsa perusteena erästä hyvityslaskua, jolla ei ole

todistusarvoa, koska se on kantajan itsensä laatima, ja joka on epätarkka, koska siinä ei esitetä mitään tietoa kantajan menettämikseen väittämien vakuutussopimusten luonteesta eikä kyseisten sopimusten osalta saamatta jääneestä voitosta.

151 Aluksi on syytä korostaa, että kantaja voi vedota esillä olevassa asiassa ainoastaan ajanjaksoon, jonka kuluessa sen varat olivat riidanalaisten säädösten vuoksi jäädytettyinä, toisin sanoen 27.10.2010 ja 15.11.2013 väliseen ajanjaksoon (jäljempänä merkityksellinen ajanjakso) liittyviin aineellisiin vahinkoihin.

152 Koska huomattava osa aineellista vahinkoa koskevista kantajan vaatimuksista perustuu SRA-kertomuksessa, jonka todistusarvon neuvosto on komission tukemana kiistänyt, esitettyihin arviointeihin, on syytä aluksi tarkastella kyseisen kertomuksen todistusarvoa.

1) SRA-kertomuksen todistusarvo arvioitaessa väitettyä aineellista vahinkoa

153 Todisteen käsitettä koskevien unionin oikeussääntöjen puuttuessa unionin tuomioistuimet ovat vahvistaneet vapaan todistusharkinnan periaatteen eli todistuskeinojen vapauden periaatteen, joka on ymmärrettävä niin, että tietyn tosiseikan toteen näyttämiseksi saadaan käyttää minkä tahansa luonteisia todistuskeinoja, esimerkiksi todistajien kuulemista, kirjallisia todisteita, myöntämistä (ks. vastaavasti tuomio 23.3.2000, Met-Trans ja Sagpol, C-310/98 ja C-406/98, EU:C:2000:154, 29 kohta; tuomio 8.7.2004, Dalmine v. komissio, T-50/00, EU:T:2004:220, 72 kohta ja julkisasiamies Mengozzin ratkaisuehdotus Archer Daniels Midland v. komissio, C-511/06 P, EU:C:2008:604, 113 ja 114 kohta). Vastaavasti unionin tuomioistuimet ovat vahvistaneet näytön vapaan arvioinnin periaatteen, jonka mukaan todisteen luotettavuuden eli todistusarvon määrittäminen perustuu tuomioistuimen käsitykseen (tuomio 8.7.2004, Dalmine v. komissio, T-50/00, EU:T:2004:220, 72 kohta ja julkisasiamies Mengozzin ratkaisuehdotus Archer Daniels Midland v. komissio, C-511/06 P, EU:C:2008:604, 111 ja 112 kohta).

154 Asiakirjan todistusarvoa arvioitaessa on otettava huomioon useita seikkoja, kuten asiakirjan alkuperä, sen laatimisolosuhteet, adressaatti ja sisältö sekä pohdittava, vaikuttavatko siinä esitetyt tiedot näiden seikkojen perusteella järkeviltä ja luotettavilta (tuomio 15.3.2000, Cimenteries CBR ym. v. komissio, T-25/95, T-26/95, T-30/95–T-32/95, T-34/95–T-39/95, T-42/95–T-46/95, T-48/95, T-50/95–T-65/95, T-68/95–T-71/95, T-87/95, T-88/95, T-103/95 ja T-104/95, EU:T:2000:77, 1838 kohta ja tuomio 7.11.2002, Vela ja Tecnagrind v. komissio, T-141/99, T-142/99, T-150/99 ja T-151/99, EU:T:2002:270, 223 kohta).

155 Unionin tuomioistuimet ovat jo katsoneet tässä yhteydessä, että arviointia ei voida pitää neutraalina ja riippumattomana asiantuntijalausuntona, koska se on kantajan pyytämä ja rahoittama ja laadittu sen antamien tietojen perusteella ilman mitään näiden tietojen täsmällisyyttä ja asianmukaisuutta koskevaa riippumatonta tarkastusta (ks. vastaavasti tuomio 3.3.2011, Siemens v. komissio, T-110/07, EU:T:2011:68, 137 kohta).

156 Unionin tuomioistuimella on myös ollut tilaisuus todeta, että asiantuntijalausuntoa voidaan pitää todistusvoimaisena ainoastaan sen objektiivisen sisällön perusteella, ja pelkkä tällaisessa asiakirjassa esitetty sellainen toteamus, jonka tueksi ei ole esitetty muuta näyttöä, ei ole itsessään ratkaiseva (ks. vastaavasti tuomio 16.9.2004, Valmont v. komissio, T-274/01, EU:T:2004:266, 71 kohta).

157 Nyt käsiteltävässä asiassa SRA-kertomuksen todistusarvoa on arvioitava edellä 153–156 kohdassa mainittujen periaatteiden valossa.

158 Tältä osin on syytä huomauttaa, että SRA-kertomus on laadittu alun perin farsin kielellä ja että kantajan toimittama oikeudenkäyntikielinen käännös on vapaa käännös. Näin ollen unionin yleinen tuomioistuin ei ole vakuuttunut siitä, että kantajan toimittama kyseisen kertomuksen

oikeudenkäyntikielinen käännös vastaa alkuperäistä tekstiä. Lisäksi kertomuksen on laatinut Iraniin sijoittautunut yhteisö – SRA-instituutti – joka esitetään viralliseksi tilintarkastajaksi. Asiakirja-aineistossa ei esitetä kuitenkaan mitään näyttöä asiasta. Kyseisen kertomuksen oikeudenkäyntikielisestä käännöksestä ilmenee, että ”[siihen sisältyvä] tarkastus [on] suoritettu pelkästään [kantajan] avustamiseksi sille [riidanalaisten säädösten vuoksi] aiheutuneen vahingon määrän arvioinnissa”. Kertomus on näin ollen laadittu kantajan pyynnöstä ja rahoituksella väitetyn aineellisen vahingon olemassaolon ja laajuuden osoittamiseksi nyt käsiteltävässä asiassa. Lisäksi kuten kyseisen kertomuksen oikeudenkäyntikielisestä käännöksestä ilmenee, käännös perustuu ensisijaisesti kantajan toimittamiin asiakirjoihin tai tietoihin. On kuitenkin korostettava, että kantajan toimittamat asiakirjat eivät ole kertomuksen liitteenä, eikä niitä ole esitetty esillä olevassa asiassa, minkä vuoksi unionin yleinen tuomioistuin ei voi tutustua niihin. Lopuksi kertomuksen oikeudenkäyntikielinen käännös osoittaa, että kantajan esittämät numerotiedot hyväksyttiin, koska ”näyttöä niiden virheellisyydestä” ei ollut.

159 Siltä osin kuin SRA-instituutin ilmoituksen oikeudenkäyntikielisestä vapaasta käännöksestä ilmenee, että kyseinen instituutti on hyväksytty tilintarkastaja, jonka on noudatettava riippumattomuuden ja puolueettomuuden periaatteita, ja että se on ”tarkastanut [kantajan toimittamat] todisteet ja asiakirjat”, kuten todettiin myös SRA-kertomuksessa, on huomattava, että tämän toteamuksen esittänyt ilmoittaja on todistanut sen omasta puolestaan, eikä sen tueksi ole esitetty mitään sen sisältöä tukevaa ulkoista seikkaa.

160 SRA-kertomuksen todistusarvo on edellä 153–156 kohdassa mainittujen periaatteiden mukaisesti suhteutettava siihen asiayhteyteen, jossa se on laadittu. Kertomus itsessään ei anna takeita sisältönsä luotettavuudesta varsinkaan siltä osin kuin on kyse väitetyn vahingon olemassaolosta ja laajuudesta. Sitä voidaan pitää enintään alustavana näyttönä, jonka tueksi on esitettävä muita todisteita.

2) Väitetyn aineellisen vahingon ensimmäinen osatekijä

161 Siltä osin kuin kantaja nojautuu SRA-kertomuksen 1 kohtaan näyttääkseen toteen väitetyn aineellisen vahingon ensimmäisen osatekijän, on huomattava, että – kuten edellä 160 kohdassa on todettu – kyseinen kertomus itsessään ei anna takeita sisältönsä luotettavuudesta, vaan sen tueksi on esitettävä muita todisteita.

162 Ainoat kantajan esittämät hyväksyttävät todisteet ovat erään pankin 6. ja 23.8.2010, erään toisen pankin 23.8.2010 ja 25.4.2014 sekä erään kolmannen pankin 28.7.2010 ja 22.4.2014 päiväämät kirjeet, joissa mainitaan kantajan – varojen jäädyttämistä koskevien, kantajaan 26.7.2010 alkaen kohdistettujen toimenpiteiden kohteena olleet – yhteensä 89 563,02 euron, 12 853,84 GBP:n (n. 14 396 euron) ja 2 126,51 USD:n (n. 1 828 euron) talletukset unionissa olleilla tileillä. Nämä kirjeet ovat ilmeisesti olleet SRA-kertomuksen 1 kohdassa esitetyssä ensimmäisessä taulukossa ilmoitettujen määrien perusteena. Ne osoittavat myös, että kyseiset pankit hylkäsivät kantajan niille kesän 2010 kuluessa esittämät varojen siirtoa koskevat pyynnöt kantajaan 26.7.2010 alkaen kohdistettujen varojen jäädyttämistä koskevien toimenpiteiden vuoksi.

163 Neuvosto ei ole kiistänyt edellä 161 kohdassa mainituissa kirjeissä ilmoitettuja määriä. Se huomauttaa kuitenkin, ettei kantaja ole osoittanut oikeudellisesti riittävällä tavalla, ettei kyseisistä määristä ollut kertynyt lainkaan korkoa merkityksellisen ajanjakson kuluessa tai että jos kyseiset määrät olisi voitu siirtää Iraniin, ne olisivat tuottaneet sille 6 prosentin vuotuisen koron merkityksellisen ajanjakson kuluessa. Komissio totesi myös väliintulokirjelmän 11 kohdan i alakohdassa, että ”[kannekirjelmän] liitteissä A.12–A.14 [esitettiin] sattumanvarainen ja puutteellinen katsaus eri liiketoimista ja tileillä olleista rahavaroista”.

164 Tältä osin on todettava, että edellä 161 kohdassa mainituissa kirjeissä esitetyt tiedot voidaan rinnastaa pelkkiin lausuntoihin kyseisiltä pankeilta. Se, että lausunnot on saatu pankeilta, joihin myös on kohdistettu rajoittavia toimenpiteitä, ei tarkoita, ettei niillä olisi mitään todistusarvoa, koska ne ovat täsmällisiä, yksityiskohtaisia ja asianmukaisia. Kyseisissä lausunnoissa, jotka koskevat ajankohtia 6.8.2010 (edellä 162 kohdassa tarkoitettu ensimmäinen pankki), 20.3.2013 (edellä 162 kohdassa tarkoitettu toinen pankki) ja 20.3.2014 (edellä 162 kohdassa tarkoitettu kolmas pankki), viitataan nimittäin tilinumeroihin ja varsin tarkkoihin, suhteellisen pieniin määriin. Lisäksi komission väite kyseisten määrien sattumanvaraisuudesta on suhteutettava siihen, että kantajan varat olivat jatkuvasti jäädytettyinä 27.7.2010 ja 18.10.2015 välisen ajan – viimeksi mainittuna ajankohtana kantajan nimi poistettiin riidanalaisista luetteloista – ja siihen, että kertyneitä korkoja lukuun ottamatta minkään kolmannen osapuolen tai kantajan itsensä ei tarvinnut suorittaa tilisiirtoja kyseisille tileille sen jälkeen, kun ensimmäiset kantajaan kohdistetut rajoittavat toimenpiteet toteutettiin. Lisäksi kantajan edellä mainituille toiselle ja kolmannelle pankille esittämät varojen siirtoa koskevat pyynnöt vahvistavat sen, että kantajan tileillä oli maaliskuussa 2013 tai maaliskuussa 2014 ilmoitettuja määriä vastaavat määrät jo kesällä 2010.

165 SRA-kertomuksessa esitettyjen lausuntojen ja edellä 161 kohdassa mainittujen kirjeiden tueksi olisi siis pitänyt esittää muuta näyttöä, jotta niitä voitaisiin pitää riittävänä todisteena väitetyn aineellisen vahingon ensimmäisestä osatekijästä.

166 Itse asiassa ainoastaan merkityksellisen ajanjakson aikaisten tiliotteiden tai -sopimusten kaltaiset todisteet olisivat voineet vakuuttaa unionin yleisen tuomioistuimen siitä, etteivät kyseisille tileille talletetut varat olleet vaihdelleet koko merkityksellisen ajanjakson aikana ja ettei kyseisistä varoista ollut kertynyt lainkaan korkoa saman ajanjakson aikana. Edellä 162 kohdassa tarkoitettujen ensimmäisen ja kolmannen pankin kirjeisiin ei sisälly mitään korkotietoja. Lisäksi vaikka edellä 162 kohdassa tarkoitetun toisen pankin 25.4.2014 päiväämästä kirjeestä ilmenee, ettei tileille ollut maksettu mitään korkoa 20.3.2014 mennessä tai että korkoa oli maksettu vain mitätön määrä, se ei täsmennä, mistä päivästä lähtien korot oli laskettu. Kantajan tileillä unionissa merkityksellisenä ajanjaksona olleet varat ja tiedot, jotka koskevat kyseisistä varoista saman ajanjakson kuluessa mahdollisesti kertyneitä korkoja, olivat kuitenkin keskeisessä asemassa arvioitaessa väitetyn aineellisen vahingon ensimmäistä osatekijää.

167 On syytä panna merkille, että olisi tarvittu hyväksyttäviä todisteita sen väitteen tueksi, jonka mukaan kantajan tileillä unionissa merkityksellisenä ajanjaksona olleet varat olisivat tuottaneet 6 prosentin vuotuisen koron, jos ne olisi voitu siirtää Iraniin. Edellä 161 kohdassa mainittuihin kirjeisiin ei sisälly mitään tämänsuuntaisia tietoja. Tällaisen korkokannan, joka esitetään ”ulkomaiden valuuttojen määräisten tilien keskimääräisenä vuotuisena korkona”, soveltaminen SRA-kertomuksen 1 kohdassa esitetyssä toisessa taulukossa ei riitä, kun otetaan huomioon, että kertomus itsessään ei anna takeita sisältönsä luotettavuudesta.

168 Kantaja ei ole näin ollen täyttänyt todistustaakkaan liittyvää velvoitettaan näyttää toteen väitetyn aineellisen vahingon ensimmäistä osatekijää, toisin sanoen niitä menetettyjä korkoja, jotka se olisi voinut periä, jos se olisi voinut siirtää unionissa oleville tileilleen talletetut varansa Iraniin ja saada siellä tuottoa niille.

169 Näin ollen kantajan vaatimus, joka koskee väitetyn aineellisen vahingon korvaamista kyseisen vahingon ensimmäisen osatekijän osalta, on hylättävä.

3) Väitetyn aineellisen vahingon toinen osatekijä

170 Siltä osin kuin kantaja nojautuu SRA-kertomuksen 2 kohtaan näyttääkseen toteen väitetyn aineellisen vahingon toisen osatekijän, on huomattava, että kyseinen kertomus itsessään ei anna takeita sisältönsä luotettavuudesta, vaan sen tueksi on esitettävä muita todisteita.

171 Kantajan tältä osin toimittamista todisteista voidaan hyväksyä ainoastaan erään vakuutus- ja jälleenvakuutusyhtiön tiliote, josta käy ilmi kantajalle 1.4.2014 kuulunut yhteensä 1 053 268,62 euron saatava, kantajan kyseiselle yhtiölle 20.4.2009 antama 189 547,60 euron maksukehotus, erään toisen vakuutus- ja jälleenvakuutusyhtiön farsinkielinen tiliote, kantajan kyseiselle yhtiölle 5.12.2009 osoittama 265 444,21 euron maksukehotus, erään kolmannen vakuutus- ja jälleenvakuutusyhtiön tiliote, josta käy ilmi kantajalle 30.9.2014 kuulunut 1 344 859,30 euron saatava, sekä viimeksi mainitun yhtiön kantajalle 25.11.2010 sekä 2. ja 8.10.2012 osoittamat sähköpostiviestit ja kirje, joista ilmenee, että maksujen suorittaminen kantajalle oli mahdotonta tai vaikeaa siihen kohdistettujen sanktioiden vuoksi.

172 Neuvosto, jota komissio tukee, kiistää sen, että kantajan esittämät maksukehotukset ja tiliotteet riittäisivät osoittamaan kantajan kyseisiltä vakuutus- ja jälleenvakuutusyhtiöiltä avoinna olleet saatavat, joiden maksaminen oli jäädytetty riidanalaisten säädösten mukaisesti. Lisäksi se katsoo, ettei kantaja ole osoittanut oikeudellisesti riittävällä tavalla, että jos kyseiset varat olisi voitu siirtää Iraniin, ne olisivat tuottaneet sille 6 prosentin vuotuisen koron merkityksellisen ajanjakson kuluessa.

173 Tältä osin on todettava, että toisen edellä 171 kohdassa tarkoitetun vakuutus- ja jälleenvakuutusyhtiön tiliote ei ole todiste, jonka unionin yleinen tuomioistuin voisi ottaa huomioon, koska se on laadittu farsin kielellä ja koska oikeudenkäyntikielellä eli englanniksi ei ole toimitettu käännöstä. Erityisesti koska kyseisessä asiakirjassa esitetyt luvut on esitetty farsiksi, ei ole mahdollista perehtyä niihin ja verrata niitä kantajan kirjelmissään esittämiin lukuihin. Kyseisellä asiakirjalla ei näin ollen ole todistusarvoa.

174 Edellä 171 kohdassa tarkoitettujen ensimmäisen ja kolmannen vakuutus- ja jälleenvakuutusyhtiön tiliotteet laadittiin 1.4. ja 30.9.2014, eikä minkään niissä esitetyn tiedon perusteella voida varmistaa, että ne koskevat ainoastaan kunkin kolmen vakuutus- ja jälleenvakuutusyhtiön ja kantajan välisiä saamisia tai velkoja, jotka ovat syntyneet merkityksellisenä ajanjaksona eli 27.10.2010 ja 15.11.2013 välisenä aikana. Näin ollen on todettava, ettei kyseisissä asiakirjoissa esitetä riittävää todistetta kantajan kyseisiltä vakuutus- ja jälleenvakuutusyhtiöiltä avoinna olleista saatavista, joiden maksaminen oli jäädytetty riidanalaisten säädösten mukaisesti.

175 Kantaja esitti maksukehotuksensa edellä 171 kohdassa tarkoitetuille ensimmäiselle ja toiselle vakuutus- ja jälleenvakuutusyhtiölle 20.4. ja 5.12.2009, ja niissä viitataan väistämättä ennen merkityksellistä ajanjaksoa, jonka kuluessa riidanalaisten säädösten vaikutukset ilmenivät, syntyneisiin saamisiin. Kyseiset asiakirjat eivät näin ollen ole omiaan osoittamaan kantajan kyseisiltä vakuutus- ja jälleenvakuutusyhtiöiltä avoinna olleita saatavia, joiden maksaminen oli jäädytetty riidanalaisten säädösten mukaisesti.

176 Lopuksi on todettava, että edellä 171 kohdassa tarkoitetun kolmannen vakuutus- ja jälleenvakuutusyhtiön kantajalle osoittamissa sähköpostiviesteissä ja kirjeessä ei ole mainintaa määrästä, jonka kyseinen yhtiö olisi ollut velkaa kantajalle. Kyseiset asiakirjat eivät näin ollen ole omiaan osoittamaan kantajan kyseiseltä vakuutus- ja jälleenvakuutusyhtiöltä avoinna olleita saatavia, joiden maksaminen oli jäädytetty riidanalaisten säädösten mukaisesti.

177 On joka tapauksessa todettava, ettei mikään edellä 173–176 kohdassa mainituista asiakirjoista sisällä tietoja kantajan mahdollisuudesta periä kyseisistä varoista 6 prosentin vuotuinen korko, jos ne olisi voitu siirtää Iraniin. Kuten edellä 167 kohdassa on todettu, asiakirja-aineistosta puuttuu tältä osin joitakin täydentäviä ja hyväksyttäviä todisteita.

178 Kantaja ei ole näin ollen täyttänyt todistustaakkaan liittyvää velvoitettaan näyttää toteen väitetyn aineellisen vahingon toista osatekijää, toisin sanoen niitä menetettyjä korkoja, jotka se olisi voinut periä, jos se olisi saanut käyttöönsä ja voinut siirtää Iraniin tuottamaan varat, jotka kolme vakuutus- ja jälleenvakuutusyhtiötä olivat sen kertoman mukaan velkaa sille.

179 Näin ollen kantajan vaatimus, joka koskee väitetyn aineellisen vahingon korvaamista kyseisen vahingon toisen osatekijän osalta, on hylättävä.

4) Väitetyn aineellisen vahingon kolmas osatekijä

180 Siltä osin kuin kantaja nojautuu SRA-kertomuksen 2 kohtaan näyttääkseen toteen väitetyn aineellisen vahingon kolmannen osatekijän, on huomattava, että kyseinen kertomus itsessään ei anna takeita sisältönsä luotettavuudesta, vaan sen tueksi on esitettävä muita todisteita.

181 Ainoat kantajan tältä osin toimittamat hyväksyttävät todisteet ovat eräälle vakuutusyhtiölle 24.4.2010 toimitettu 76 187,65 euron hyvityslasku ja 14.4.2014 päivätty farsinkielinen sisäinen kirje oikeudellisten asioiden ja sopimusasioiden johtajalta sekä kyseisen kirjeen yhteydessä toimitettu oikeudenkäyntikielinen vapaa käännös.

182 Neuvosto, jota komissio tukee, katsoo pääasiallisesti, etteivät kantajan esittämät asiakirjat todista sen vaatimia määriä vastaavan vakiintuneen ja kestävän sopimussuhteen olemassaoloa.

183 Tältä osin on todettava, että kantajan eräälle vakuutusyhtiölle osoittamassa 20.4.2010 laaditussa hyvityslaskussa viitataan matkavakuutusohjelman toteuttamiseen ennen merkityksellistä ajanjaksoa, jonka kuluessa riidanalaisten säädösten vaikutukset ilmenivät. Kyseinen asiakirja ei sisällä tietoa siitä, että siinä tarkoitetun matkavakuutusohjelman oli tarkoitus jatkua tai että se oli tarkoitus uusia siinä mainitun täytäntöönpanokauden jälkeen erityisesti koko merkityksellisen ajanjakson ajaksi. Kyseinen asiakirja ei siis ole omiaan osoittamaan, että kantajalta jäi saamatta voittoja siihen riidanalaisten säädösten mukaisesti kohdistettujen rajoittavien toimenpiteiden vuoksi tekemättä jääneiden matkustaja- ja rahtiliikennealan vakuutussopimusten vuoksi.

184 Lisäksi 14.4.2014 päivätyllä kantajan oikeudellisten asioiden ja sopimusasioiden johtajan kirjeellä sinänsä voidaan katsoa olevan vain vähäinen todistusarvo, koska siitä on olemassa vain vapaa käännös ja koska se on peräisin asianosaiselta, joka vetoaa siihen omien vaatimustensa tueksi. Kirjeen vapaasta käännöksestä ilmenee joka tapauksessa, että ”lyhyen tutkimuksen perusteella yhtiölle Euroopan unionin toteuttamien toimenpiteiden vuoksi useiden kuukausien aikana (vakuutusmaksujen osalta) aiheutuneet vahingot ovat määrältään 56 601 043 645 [IRR (n. 1 132 020 euroa)]”. Tällainen ilmoitus on liian epämääräinen ja epätäsmällinen, jotta sen perusteella voitaisiin todeta, että kantajalta tosiasiallisesti jäi saamatta kirjelmissään mainitsemiensa määrien suuruiset voitot merkityksellisellä ajanjaksolla riidanalaisten säädösten antamisen vuoksi tekemättä jääneiden matkustaja- ja rahtiliikennealan vakuutussopimusten vuoksi.

185 Kantaja ei ole näin ollen täyttänyt todistustaakkaan liittyvää velvoitettaan näyttää toteen väitetyn aineellisen vahingon kolmatta osatekijää, toisin sanoen vakuutussopimusten tekemättä jäämisen vuoksi matkustaja- ja rahtiliikenteen osalta saamatta jääneitä voittoja.

186 Näin ollen kantajan vaatimus, joka koskee väitetyn aineellisen vahingon korvaamista kyseisen vahingon kolmannen osatekijän osalta, on hylättävä.

187 Kantajan esittämä aineellista vahinkoa koskeva korvausvaatimus on näin ollen hylättävä kokonaisuudessaan ilman, että on tarpeen edes tutkia syy-yhteyden olemassaoloa koskevaa edellytystä.

188 Kaikkien edellä olevien seikkojen perusteella kanne on hylättävä kokonaisuudessaan.

Oikeudenkäyntikulut

189 Unionin tuomioistuimen työjärjestyksen 134 artiklan 1 kohdan mukaan asianosainen, joka häviää asian, velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut, jos vastapuoli on sitä vaatinut. Koska kantaja on hävinnyt asian, se on velvoitettava korvaamaan oikeudenkäyntikulut neuvoston vaatimusten mukaisesti.

190 Työjärjestyksen 138 artiklan 1 kohdan mukaan toimielimet, jotka ovat asiassa väliintulijoina, vastaavat omista oikeudenkäyntikuluistaan. Komissio vastaa näin ollen omista oikeudenkäyntikuluistaan.

Näillä perusteilla

UNIONIN YLEINEN TUOMIOISTUIN (laajennettu ensimmäinen jaosto)

on ratkaissut asiat seuraavasti:

1) Kanne hylätään.

2) Iran Insurance Company vastaa omista oikeudenkäyntikuluistaan, ja se velvoitetaan korvaamaan Euroopan unionin neuvoston oikeudenkäyntikulut.

3) Euroopan komissio vastaa omista oikeudenkäyntikuluistaan.

Pelikánová Valančius Nihoul

Svenningsen Öberg

Julistettiin Luxemburgissa 13 päivänä joulukuuta 2018.

Allekirjoitukset

Sisällys

I Asian tausta 2

II Oikeudenkäynti ja asianosaisten vaatimukset 4

III Oikeudellinen arviointi 6

A Unionin yleisen tuomioistuimen toimivalta 6

B Kanteen tutkittavaksi ottaminen 7

C Vastauskirjelmän liitteissä esitetyn näytön tutkittavaksi ottaminen ja kantajan pyyntö saada esittää lisänäyttöä menettelyn aikana 9

D Asiakysymys 12

1. Väitetty lainvastaisuus 12

a) Oikeussäännöt, joita väitetään loukatun 14

b) Kysymys siitä, onko niiden oikeussääntöjen, joita väitetään loukatun, tarkoituksena antaa yksityisille oikeuksia 14

c) Kysymys siitä, onko neuvosto rikkonut riittävän ilmeisellä tavalla niitä oikeussääntöjä, joita väitetään loukatun 14

2. Väitetty vahinko ja syy-yhteys moititun lainvastaisen toiminnan ja tässä tarkoitetun vahingon välillä 15

a) Väitetty aineeton vahinko 16

b) Väitetty aineellinen vahinko 19

1) SRA-kertomuksen todistusarvo arvioitaessa väitettyä aineellista vahinkoa 22

2) Väitetyn aineellisen vahingon ensimmäinen osatekijä 23

3) Väitetyn aineellisen vahingon toinen osatekijä 24

4) Väitetyn aineellisen vahingon kolmas osatekijä 26

Oikeudenkäyntikulut 27